

Ontwerp Projectplan Waterwet Enkele Wiericke oostzijde

Inspraakperiode: 11 mei t/m 21 juni 2012

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

DM-# 432274

Houten, 3 mei 2012

Bekendmaking

Start inspraak Ontwerp Projectplan Enkele Wiericke Oostzijde

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is verantwoordelijk voor veilige dijken, droge voeten en schoon water. Het waterschap heeft het voornemen om op grond van artikel 5.4 van de Waterwet een Projectplan vast te stellen voor een integraal uitvoeringsplan ter plaatse van de oostelijke boezemkade van de Enkele Wiericke. De gevolgde procedure voor dit projectplan is artikel 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht.

De bestaande kade tussen de Oude Rijn en de Gekanaliseerde Hollandse IJssel is op grond van nieuwe wettelijke normen afgekeurd. Het waterschap dient de waterveiligheid op orde te brengen en wil dit in 2015 hebben bereikt.

De aanleg van een natuurvriendelijke oever aan boezemzijde (ten zuiden van Wierickepad) en de aanleg van een brede teensloot aan polderzijde dragen bij aan belangrijke beleidsdoelen uit de Business Case Gouwe Wiericke:

- het remmen van de bodemdaling,
- het realiseren van een robuust en klimaatbestendig watersysteem,
- verbetering van de waterkwaliteit en aquatische ecologie,
- en het realiseren van een natuuropgave.

Het project vraagt aan de polderzijde extra ruimtebeslag. Hiervoor is een grondverwervingstraject opgestart in de vorm van kavelruil.

Stukken inzien

U kunt het Ontwerp Projectplan en de daarbij horende bijlagen inzien **van vrijdag 11 mei 2012 tot en met donderdag 21 juni 2012** bij:

- Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden;
- Provincie Zuid-Holland;
- Gemeente Bodegraven-Reeuwijk;
- Gemeente Oudewater;
- Ook kunt u kijken op www.destichtserijnlanden.nl/bekendmakingen.

Zienswijze

Als u uw zienswijze wilt geven op dit ontwerp-besluit, kunt u die **uiterlijk tot en met 21 juni 2012** indienen bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ Houten. Als u niet wilt dat uw persoonlijke gegevens bekend worden, verzoeken wij u dat meteen op te geven. Als u mondeling overleg wenst, kunt u om een bijeenkomst vragen voor 14 juni 2012, telefoonnummer (030) 634 57 00.

Voor de goede orde wijzen wij u erop dat als u geen zienswijze indient, u na de vaststelling van het Projectplan daartegen ook geen beroep meer kunt instellen bij de rechtbank.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer S.R.A. van Twist (projectleider Ingenieursbureau waterschap), telefoon: (030) 634 57 00 (algemeen), e-mail: post@hdsr.nl ovv van 'Projectplan Enkele Wiericke'.

Beroep

Na behandeling van alle ingediende zienswijzen stelt Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden het projectplan definitief vast. Belanghebbenden kunnen dan tegen de definitieve vaststelling beroep aantekenen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Verantwoording

Titel : Ontwerp Projectplan Waterwet
Enkele Wiericke oostzijde

Subtitel : Inspraakperiode: 11 mei t/m 21 juni 2012

Projectnummer : 421201

Revisie : definitief v4

Datum : 3 mei 2012

Opgesteld door : Grontmij Nederland B.V.
Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
www.grontmij.nl

In opdracht van : Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten
T +31 30 634 57 00
F +31 30 634 59 99
post@hdsr.nl
www.destichtserijnlanden.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
1 Aanleiding en context.....	7
2 Beschrijving integraal plan	10
3 Omgevingsonderzoeken en maatregelen.....	15
4 Planning en procedure.....	19
5 Communicatie	22

Bijlage 1: Bronvermelding

Bijlage 2: Uitgangspunten ontwerp en uitvoering

Bijlage 3: Uitgevoerde onderzoeken

Bijlage 4: Handvatten Integraal Monitoringsplan

Bijlage 5: Handvatten beheer en onderhoud

Bijlage 6: Kaart met indeling kadeverbetervakken

Bijlage 7: Dwarsprofielen van kadeverbetervakken

Bijlage 8: Nader uit te werken locaties

Bijlage 9: Kaart peilgebieden ten oosten van Enkele Wiericke

Bijlage 10: Kadastrale situatietekeningen integraal plan

Samenvatting

Projectplan Waterwet

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is verantwoordelijk voor veilige dijken, droge velden en schoon water. Het waterschap heeft het voornemen om op grond van artikel 5.4 van de Waterwet een Projectplan vast te stellen voor een integraal uitvoeringsplan ter plaatse van de oostelijke kade van de Enkele Wiericke. De gevolgde procedure voor dit projectplan is artikel 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht. Hiervoor vindt een inspraakperiode plaats van 11 mei tot en met 21 juni 2012. Een wettelijke projectplanprocedure is noodzakelijk vanwege de 'bovenlokale betekenis' van de werkzaamheden. Het waterschap wil het Projectplan op 31 oktober 2012 laten vaststellen door het Algemeen Bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Plangebied

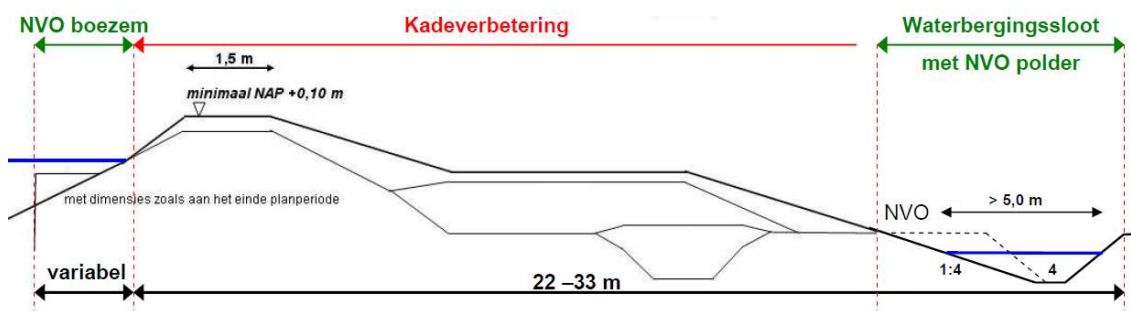
De Enkele Wiericke ligt tussen de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en de Oude Rijn, op de grens van het beheergebied. Het plangebied rond de oostelijke kade is 8,4 km lang.

Beheergebied van het waterschap met indicatieve ligging van het plangebied

Integraal plan

Het integrale project bestaat uit een kadeverbetering, aanleg van een natuurvriendelijke oever aan boezemzijde en de aanleg van een waterbergingsloot met natuuroever aan polderzijde. In het Ontwerp Projectplan vindt u kadastrale tekeningen (schaal 1:1.000) en dwarsprofielen voor de zes uniforme verbetervakken.

Integraal plan oostelijke kade Enkele Wiericke met de 3 deelprojecten en de eindsituatie in 2015

Nadere uitwerking van het plan vindt plaats in afstemming met grondeigenaren. Leidraad zijn randvoorwaarden en uitgangspunten voor ontwerp, uitvoering en toekomstige beheer en onderhoud. Een technisch doorgerekend ontwerp en omgevingsonderzoeken vormen de basis. Het plan wordt gefaseerd uitgevoerd, met integrale monitoring als sturingsmiddel voor een optimaal resultaat. Het waterschap werkt aan een integraal beheer- en onderhoudsplan, met extra aandacht voor (de lopende pilot voor) muskusrattenbeheer in de omgeving.

Doelstellingen

Kadeverbetering is noodzakelijk, omdat de kade op grond van nieuwe wettelijke normen is afgekeurd. Het waterschap wil de waterveiligheid in 2015 voor een periode van 30 jaar op orde hebben. Randvoorwaarden zijn de ontwerpeisen met betrekking tot IPO-klasse III. Dit is een provinciale indeling van regionale kades naar economische waarde van het achterliggende gebied.

De aanleg van 0,7 hectare natuurvriendelijke oever aan boezemzijde (ten zuiden van Wierickepad) en de aanleg van een minimaal 5 meter brede teensloot aan polderzijde dragen bij aan belangrijke beleidsdoelen uit de Business Case Gouwe Wiericke:

- het remmen van de bodemdaling,
- het realiseren van een robuust en klimaatbestendig watersysteem,
- verbetering van de waterkwaliteit en aquatische ecologie,
- en het realiseren van een natuuropgave.

Realisatie

Het project vraagt aan polderzijde een ruimtebeslag van 22 tot 33 meter uit de waterlijn van de Enkele Wiericke, in totaal ongeveer 22 hectare. Een groot deel van deze strook betreft agrarische percelen in particulier eigendom. Het waterschap streeft ernaar om een zo groot mogelijk deel van de benodigde gronden in eigendom te verwerven, om de beheertaak optimaal te kunnen gaan uitvoeren.

Een rentmeester/taxateur van de SCVM/VBO, een kavelruilcommissie van het waterschap en een (informele) klankbordgroep begeleiden het proces van realisatie. Het waterschap gaat daarbij uit van de volgende realisatievormen (in volgorde van voorkeur):

1. Kavelruil;
2. "Kale" aankoop op basis van volledige schadeloosstelling;
3. Minnelijke overeenstemming door een recht van opstal;
4. Toepassing Gedoogplicht Waterwet en opstellen gebruiksovereenkomst (alleen mogelijk bij deelproject kadeverbetering).

Ten behoeve van de kavelruil zet het waterschap restkavels in uit het afgesloten landinrichtingsgebied Driebruggen, ter grootte van 46,5 hectare. Hiervoor heeft het waterschap een regeling met Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Provincie Zuid-Holland. Kavelruil vindt plaats door zoveel mogelijk "grond om grond" te ruilen op basis van de getaxeerde waarde. Een groot voordeel van deze opzet is dat de doelen gerealiseerd worden met instandhouding en verbetering van de agrarische structuur.

Het waterschap besteedt veel aandacht aan uniforme communicatie en gelijke behandeling van alle grondeigenaren. Onderlinge solidariteit is het sleutelwoord tot een succesvol proces van realisatie.

Communicatie

Het waterschap realiseert zich dat het integrale plan grote gevolgen kan hebben voor grondeigenaren en pachters, in het bijzonder door de voorgenomen kadeverbetering en de aanleg van de waterbergingsloot. Daarom maakt het waterschap werk van goede communicatie met belanghebbenden van het integrale plan Enkele Wiericke. Het waterschap neemt hiervoor initiatieven, niet alleen om te informeren maar ook om te luisteren. Zo heeft op 29 februari een informatieavond plaatsgevonden. Ook hebben keukentafelgesprekken en vooroverleggen met belanghebbende organisaties plaatsgevonden. Het Communicatieplan Subsidieprojecten Nota Ruimte vormt de bestuurlijke basis van alle communicatie.

Procedures

Het plan past binnen de vigerende bestemmingsplannen. Het waterschap is voornemens om in 2012 een omgevingsvergunning aan te vragen bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en de gemeente Oudewater.

Na voltooiing van het werk zal het waterschap een wijziging in de Legger Keringen voorbereiden. Op grond van de Keur van het waterschap zal de ligging van het waterstaatswerk en van de beschermingszone namelijk wijzigen.

Mogelijk dienen voor archeologie en flora & fauna nog procedures doorlopen te worden.

1 Aanleiding en context

1.1 Business case Gouwe Wiericke en Veenweidenconvenant

De rijksoverheid wil via het programma Westelijke Veenweiden de integrale herstructurering bevorderen, om de bodemdaling tegen te gaan en het watersysteem duurzaam en robuust te maken. Het rijk heeft voor het realiseren van deze doelen uit de Nota Ruimte geld beschikbaar gesteld vanuit het Fonds Economische Structuurversterking (FES).

De aanvragen voor de FES-middelen lopen via de provincies en worden aangevraagd in de vorm van businesscases. Om in aanmerking te komen voor deze gelden moeten de maatregelen uit deze businesscases voor eind 2015 worden gerealiseerd.

Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (hierna: het waterschap) heeft meegewerkt aan twee business cases binnen de provincie Zuid-Holland: 'Gouwe Wiericke' en 'Nieuwkoopse Plassen'. In de business case 'Gouwe Wiericke' liggen de gebieden Bodegraven-Noord en Driebruggen binnen het beheergebied van het waterschap.

Het voor u liggende Ontwerp Projectplan betreft het realiseren van een integraal plan voor de Enkele Wiericke in polder Lange Weide. Dit project maakt onderdeel uit van de business case 'Gouwe Wiericke' en past binnen de kaders van het Veenweidenconvenant Gouwe Wiericke.

Afbeelding 1.1: Beheergebied van het waterschap met indicatieve ligging van het plangebied

1.2 Integrale aanpak

Het waterschap staat voor veilige dijken, droge voeten en schoon water. Binnen het plangebied ligt op ieder thema een belangrijke opgave. Het waterschap ziet kansen om deze opgaven door herinrichting van de Enkele Wiericke integraal op te pakken. Op deze manier kan het waterschap efficiënt middelen inzetten om de doelstellingen uit de Business case Gouwe Wiericke te bereiken en een meerwaarde voor het gebied te creëren.

1.3 Thema's

In de Business case Gouwe Wiericke is een Programma voor de herstructurering en transitie van het westelijke veenweidegebied in het kader van de Nota Ruimte uitgewerkt. Het Programma is gericht op behoud en versterking van de vele goede kwaliteiten van het gebied, zodat Gouwe Wiericke een duurzame en klimaatbestendige toekomst tegemoet kan gaan. Het remmen van de bodemdaling, het realiseren van een robuust en klimaatbestendig watersysteem, verbetering van de waterkwaliteit en aquatische ecologie en het realiseren van de natuuropgave zijn belangrijke beleidsdoelen die worden genoemd in deze Business case.

Afbeelding 1.2: Oostelijke boezemkade ten zuiden van rijksweg A12

1.4 Doelstellingen

Het waterschap realiseert binnen het integrale project Enkele Wiericke in polder Lange Weide een aantal hoofddoelstellingen in samenhang met elkaar:

- Waterveiligheid door het verbeteren van de waterkering:
Het is de wettelijke taak van het waterschap om ervoor te zorgen dat de waterkeringen voldoende veilig zijn voor het omliggende gebied. Om te kunnen voldoen aan de nieuwe wettelijke normen voor regionale waterkeringen is het nodig om de oostelijke boezemkade langs de Enkele Wiericke aan te passen.
- Realiseren KRW-doelen:
De Enkele Wiericke maakt deel uit van het waterlichaam "Wierickes" (NL14_22). Het realiseren van natuurvriendelijke oevers langs de Enkele Wiericke is een belangrijke maatregel die voortvloeit uit verplichtingen van het waterschap op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Doelen zijn het verbeteren van de waterkwaliteit in dit waterlichaam en realisatie van de KRW-doelen.
- Realiseren robuust en klimaatbestendig watersysteem in polder Lange Weide:
Het project levert 19.000 m³ extra waterbergingscapaciteit op binnen de polder. Dit wordt bereikt door het aanleggen van een waterbergingsoever (natuurvriendelijke talud) en het aanleggen van een nieuwe teensloot van de Wiericke kering in polder Lange Weide.
- Verbeteren (ecologische) waterkwaliteit in polder Lange Weide:
In de natuurvriendelijke waterbergingsoever van de teensloot kunnen helofyten en waterplanten groeien. Deze helofyten en waterplanten halen voedingsstoffen uit het water waardoor een zuiverende werking optreedt. De oever vormt bovendien een leef- en opgroeigebied voor vis en kleine waterdieren uit de polder. De (ecologische)waterkwaliteit zal hierdoor verbeteren.
De waterbergingsloot heeft bovendien een potentiële functie als fourageergebied voor doelsoorten (watervogels waaronder de Smient) van het aangrenzende Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en polder Stein. Dit plan past binnen de beleidsdoelstellingen robuust en klimaatbestendig watersysteem, waterkwaliteit en ecologie en natuur zoals beschreven in de Business case Gouwe Wiericke.

1.5 Realisatie

Voor het realiseren van deze doelen wordt de kadeverbetering gecombineerd met de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de Enkele Wiericke. Samenhangend met de kadeverbetering wordt de teensloot van de kering verlegd en verbreed en voorzien van een natuurvriendelijk ingerichte waterbergingsloot. Het plan houdt rekening met landschappelijke inpassing.

Het Ontwerp Projectplan betreft dan ook de volgende drie deelprojecten die als één integraal plan de projectplanprocedure doorloopt:

- Kadeverbetering
- Natuurvriendelijke oever boezem
- Waterbergingsloot polder

Een belangrijke pijler onder het project is verwerving van het eigendom over de totale benodigde strook grond. Hiervoor zijn diverse realisatievormen in beeld, waarvan kavelruil de voorkeur heeft.

1.6 Randvoorwaarden

Het waterschap heeft bij de realisatie van integraal plan Enkele Wiericke oostzijde te maken met randvoorwaarden die van buiten de organisatie (projectomgeving) zijn opgelegd.

Het gaat om de volgende verplichtingen:

- Voltooiing integraal plan uiterlijk in 2015;
- De kade dient te voldoen aan de normen voor veiligheidsklasse III van het IPO (Interprovinciaal Overleg) met een toegestane (statistisch onderbouwde) overschrijdingsfrequentie van 1x 100 per jaar voor een periode van 30 jaar;
- De afkeurhoogte van de boezemkade is gelijkgesteld aan de leggerhoogte NAP +0,10 m. Deze hoogte dient 10 jaar na planrealisatie nog steeds over een breedte van minimaal 1,5 m aanwezig te zijn.
- Aanleg van 7.000 m² natuurvriendelijke oever in de Enkele Wiericke;
- Aanleg 19.000 m³ extra waterberging in polder Lange Weide, waaraan de waterbergingsloot een significante bijdrage moet leveren (orde van grootte 7.000 – 8.000 m³ extra berging bij 20 cm maximale peilstijging in de betreffende peilgebieden).

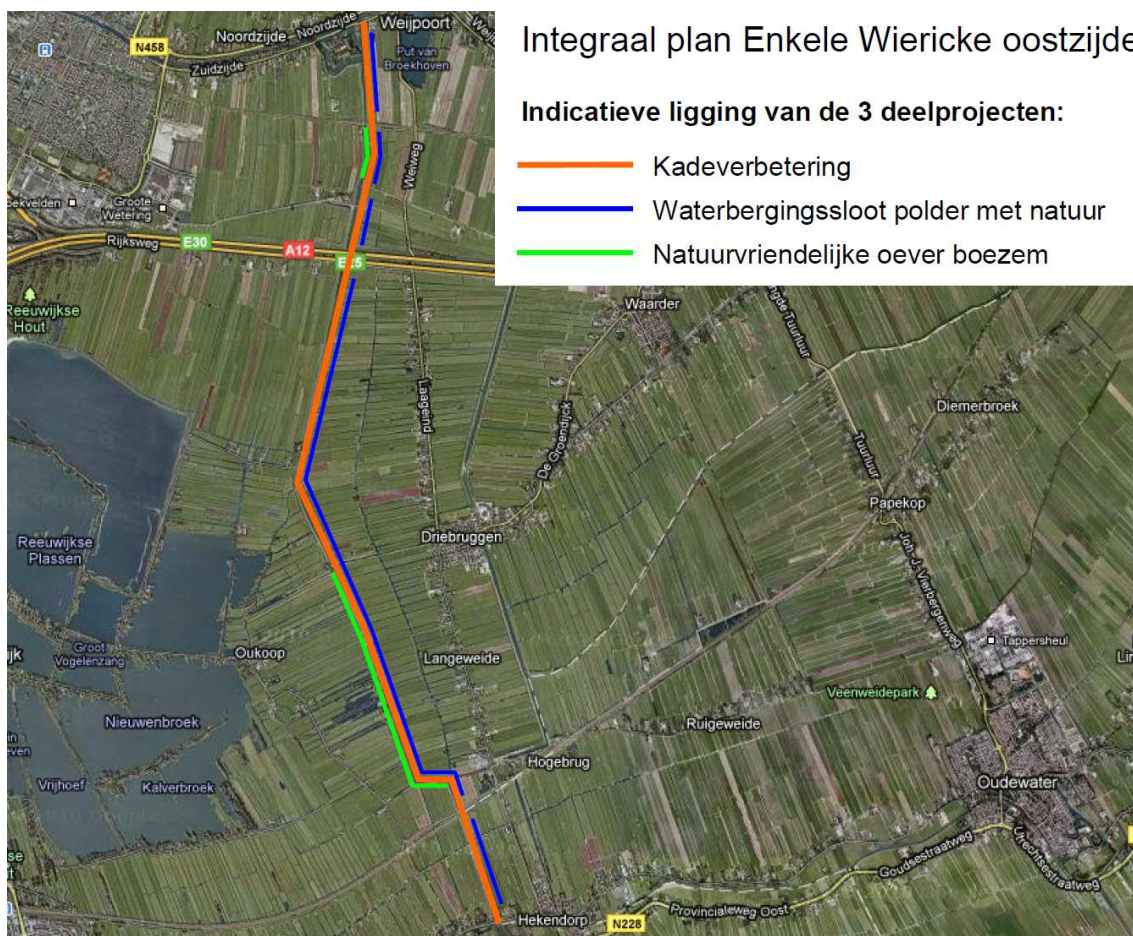

Afbeelding 1.2: Oostelijke boezemkade ter hoogte van Fort Wierickerschans

2 Beschrijving integraal plan

2.1 Drie deelprojecten geïntegreerd

In afbeelding 2.1 is te zien waar de 3 deelprojecten van het integraal plan Enkele Wiericke gesitueerd zijn.

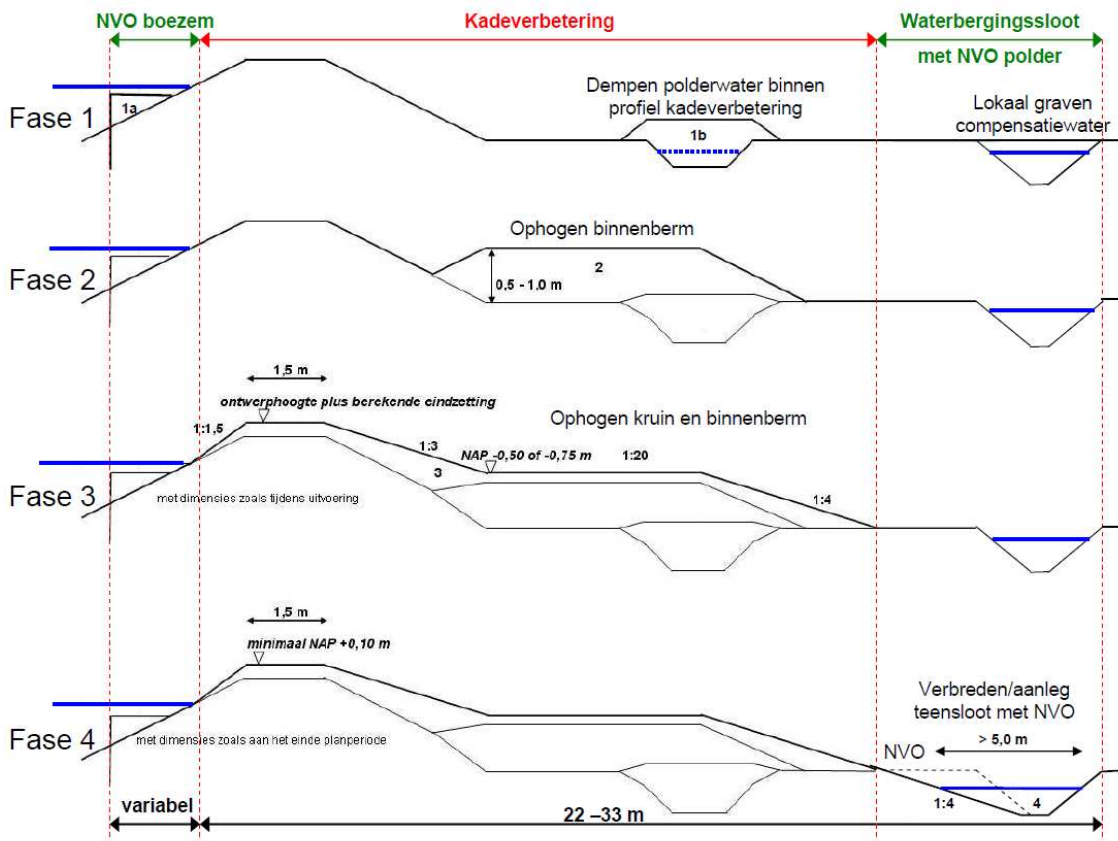

Afbeelding 2.1: overzicht integraal plan Enkele Wiericke met de 3 deelprojecten

De drie deelprojecten worden in samenhang met elkaar beschouwd als het gaat om de uitvoering. Voor de natuurvriendelijke oever van de boezem wordt daarbij ook nadrukkelijk rekening gehouden met het geplande baggerprogramma dat eind 2012 van start gaat en niet onder dit Ontwerp Projectplan valt.

2.2 Fasering

De boezemkade wordt in stappen (fasen) verbeterd. In afbeelding 2.2 is aangegeven hoe deze achtereenvolgende fasen er in het dwarsprofiel uitzien. Uit de afbeelding blijkt dat de kadeverbetering de kapstok is waaraan het integrale plan is opgehangen; het moment van aanleg van de natuurvriendelijke sloot in de boezem en de waterbergingsloot in de polder hangt sterk af van de (voortgang van de) kadeverbetering.

Afbeelding 2.2: fasering van de uitvoering van het integrale plan (afkorting 'nvo': natuurvriendelijke oever)

Fase 1 betreft het dempen van polderwater dat binnen het profiel van de kadeverbetering valt. Het gaat hier veelal om korte stukken sloot haaks (of onder een hoek) ten opzichte van de kade. Op een aantal plaatsen ligt nu een teensloot (zoals in afbeelding 2.2 is weergegeven). Conform het beleid van het waterschap wordt eerst polderwater gegraven voordat de dempingen worden uitgevoerd. De dempingen worden zoveel mogelijk lokaal, maar binnen hetzelfde peilgebied (zie bijlage 9) en voor minimaal 100% gecompenseerd. Nadere uitwerking vindt plaats aan de hand van de resultaten van de kavelruil (zie verderop). Het doel is (behoud of verbetering van) een goede waterhuishoudkundige situatie, onder de voorwaarde dat de aanwezige stabiliteit van de kade niet mag verslechteren (zie uitgangspunten in bijlage 2).

Het ontwerp en het ruimtesbeslag van de nieuwe kade, evenals de gefaseerde uitvoering hiervan zijn het resultaat van een geotechnische ontwerpstudie [2] op grond van randvoorwaarden (hoofdstuk 1) en uitgangspunten (bijlage 2).

Voor de 6 verbetervakken (zie bijlage 6) is een standaard dwarsdoorsnede (normaalprofiel) van toepassing, afhankelijk van de lokale situatie in het verbetervak (zie bijlagen 7 en 10). De profielen geven de eindsituatie van het project weer (fase 4). Voor diverse lokale situaties binnen het plangebied is maatwerk nodig (zie verderop), waarbij de randvoorwaarden van de kadeverbetering leidend zijn (zie hoofdstuk 1). Een detaillering van het ontwerp en nadere uitwerking van maatwerklocaties is in voorbereiding, waarbij het aangegeven ruimtegebruik niet wordt overschreden.

In fase 4 wordt het dwarsprofiel van de compensatiesloot vergroot richting kade, naar de lokale maatvoering van de waterbergingsssloot. Op strekkingen waar nog geen compensatiesloot was gegraven, wordt de waterbergingsssloot meteen onder het volledige profiel aangelegd. De oever aan de zijde van de kade wordt onder flauw talud aangelegd en natuurvriendelijk ingericht. Een natuurgericht ontwerp van deze oever is in voorbereiding. Bij dit ontwerp wordt gebruik gemaakt van de ecologische potenties ten gevolge van de kweldruk vanuit de boezem en de hieraan gerelateerde goed waterkwaliteit.

De aanleg van de natuurvriendelijke oever in de boezem hangt direct samen met de planning van het baggerprogramma voor de Enkele Wiericke in 2012 en 2013. Daarom zal dit deelproject samenvallen met fasen 1 en/of 2 van de kadeverbetering, maar is hier niet van afhankelijk. De aanwezige stabiliteit van de kade mag in ieder geval niet verslechteren. Het natuurgerichte ontwerp is in voorbereiding op grond van randvoorwaarden (hoofdstuk 1) en uitgangspunten (bijlage 2).

Op diverse plekken langs de boezemkade sluit het aan te leggen kadeprofiel aan op een particulier woonerf, een spoorlijn, autosnelweg, brug of een andere afwijkende lokale situatie. Op enkele strekkingen zoals particuliere (woon)erven dienen specifieke maatregelen genomen te worden. Een overzicht van deze locaties en strekkingen is opgenomen in bijlage 8. Zowel bij aansluitingen als over bijzondere strekkingen is maatwerk nodig om alle belangen, waaronder de kadeverbetering, technische en ruimtelijk goed in te passen. Het waterschap voert overleg met de betreffende grondeigenaren om de planvorming ter plaatse af te stemmen.

2.3 Dynamische uitvoeringsplanning

Voor de fasering wordt globaal de volgende planning aangehouden:

- Fase 1: start eind 2012
- Fase 2: start medio 2013
- Fase 3: medio 2014
- Fase 4: 2015 (of zo mogelijk eerder)

De verwachting is dat de fasering zoals die is aangegeven in afbeelding 2.2 niet overal op hetzelfde moment zal (kunnen) starten. Ook zal de werkelijk benodigde tijdsduur voor de vereiste zettingen per locatie en per fase kunnen variëren.

Door de combinatie van deze onzekerheden zal de uitvoering van het werk veel dynamiek kennen. De uitvoering zal, al naar gelang de strekking, in wisselend tempo plaatsvinden. Topografisch zullen verschillen ontstaan in de voortgang. Dit zal naar verwachting vooral te maken hebben met de beschikbaarheid en toegankelijkheid van percelen, de opgelegde werkwijze voor de aannemer(s), en de monitoring van zettingen en stabiliteit van de kade.

De inzet van monitoring op diverse aspecten van de uitvoering is bedoeld om de uitvoering beheersbaar te maken, efficiënt te laten plaatsvinden in tijd en geld, en om de vereiste kwaliteit te bereiken.

Het totale integrale plan dient uiterlijk december 2015 te zijn uitgevoerd. Daarom zal per locatie bekeken worden of de voltooiing van de waterbergingsloot vervroegd kan worden naar 2014 of eerder.

Afbeelding 2.3: Oostelijke boezemkade ter hoogte van de Boerderijweg

2.4 Voorkeur realisatievorm

2.4.1 Inleiding

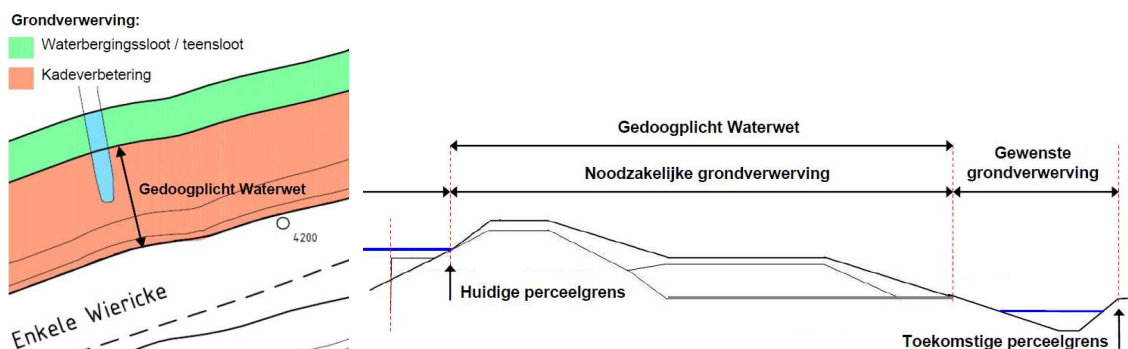
Het integrale plan Enkele Wiericke vraagt extra ruimtebeslag aan polderzijde. Het ruimtebeslag van de toekomstige boezemkade met waterbergingsssloot is zichtbaar gemaakt op bijgevoegde kadastrale situatietekeningen (bijlage 10).

Het waterschap streeft ernaar om een zo groot mogelijk deel van de benodigde gronden in eigendom te verwerven, om de beheertaak zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren. De benodigde grond voor de realisatie van het integraal Plan Enkele Wiericke betreft voornamelijk percelen met een agrarische bestemming in het bestemmingsplan. Het waterschap is *niet* voornemens om gronden van Prorail, Rijkswaterstaat en Gasunie in eigendom te verwerven.

2.4.2 Alternatieven voor realisatie

Het waterschap kan de doelstellingen langs de Enkele Wiericke op verschillende manieren realiseren:

- Verwerving
Het in eigendom verwerven van benodigde grond.
- Vestigen van recht van opstal
De ondergrond van de kade en de waterbergingsssloot blijft in eigendom van de huidige eigenaar. Hier wordt alleen een kadastraal vastgelegd, zakelijk recht gevestigd. Het waterschap is dan bevoegd om de kadeverbetering en de waterbergingsssloot te realiseren op het betreffende onroerende goed en er beheer en onderhoud op uit te voeren.
- Toepassing wettelijke Gedoogplicht
Het waterschap kan deelproject kadeverbetering realiseren door toepassing van de Gedoogplicht op basis van de artikelen 5.12 en 5.24 uit de Waterwet (zie hoofdstuk 4). Dit kan alleen als niet door minnelijke overeenstemming tot aankoop of tot recht van opstal kan worden overgegaan. De realisatie van de waterbergingsssloot en de natuurvriendelijke oevers kan niet worden afgedwongen met een gedoogplichtprocedure, omdat de realisatie van de bijbehorende doelen niet geografisch gebonden is. Op de kadastrale situatietekeningen in bijlage 10 is duidelijk onderscheid gemaakt in het ruimtebeslag van de kadeverbetering en van de waterbergingsssloot.

Afbeelding 2.4: Grondverwerving in relatie tot de wettelijke Gedoogplicht

Het waterschap heeft de voorkeur om de benodigde grond te verwerven, vanwege de breedte en functie van de strook. Verwerving kan door:

- Aankoop
Bij aankoop zal getaxeed worden op basis van volledige schadeloosstelling, waarbij ook de inkomensschade door de verwerving wordt vergoed.
- Kavelruil
De benodigde grond ruilen met restkavels van DLG, die behoren tot het al afgesloten landinrichtingsgebied Driebruggen.

Kavelruil vindt plaats door zoveel mogelijk “grond om grond” te ruilen op basis van de getaxeerde waarde. Een groot voordeel van deze opzet is dat de doelen gerealiseerd worden met instandhouding en verbetering van de agrarische structuur.

Het gaat om een regeling tussen de Provincie Zuid-Holland, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en het waterschap. Bij de totstandkoming hiervan zijn ook lokale belangenorganisaties betrokken.

Het waterschap heeft de volgende volgorde van voorkeur in realisatievormen:

1. Kavelruil;
2. “Kale” aankoop op basis van volledige schadeloosstelling;
3. Minnelijke overeenstemming door een recht van opstal;
4. Toepassing Gedoogplicht en opstellen gebruiksovereenkomst (alleen voor kadeverbetering).

2.4.3 *Organisatie*

Het kavelruilproces en het bepalen van de meest optimale inzet van de in te zetten ruilgrond is een complexe zaak. Het waterschap heeft hiervoor een specifieke werkwijze vastgesteld. De werkwijze is mede gebaseerd op waarderingsgrondslagen voor aan- en verkopen van gronden en houdt rekening met belangen van individuele grondeigenaren.

Een rentmeester/registertaxateur van de SCVM/VBO begeleidt het proces namens het waterschap. Deze rentmeester heeft ook zitting in de kavelruilcommissie van het waterschap, waarin de voorstellen voor kavelruilovereenkomsten worden voorbereid. Om dit proces goed in het gebied te laten landen, heeft het waterschap tevens een informele klankbordgroep ingesteld.

2.4.4 *Communicatie en solidariteit*

Om het integrale plan in zijn geheel en tijdig tot uitvoering te kunnen brengen, besteedt het waterschap veel aandacht aan uniforme communicatie (hoofdstuk 5) en gelijke behandeling van alle grondeigenaren.

Solidariteit is hierbij het sleutelwoord voor een succesvol proces van realisatie. Het waterschap vraagt aan de grondeigenaren om niet in te zetten op het realiseren van 100% eigen belang. Van alle betrokken grondeigenaren kunnen concessies worden gevraagd. Het doel is om gezamenlijk een evenwichtige verbetering van de agrarische structuur in het gebied te realiseren. Het waterschap ziet dit als een unieke kans, en wil hiervoor alle beschikbare ruilkavels inzetten.

Op basis van het lopende gebiedsproces met grondeigenaren verwacht het waterschap dat een groot deel van de benodigde gronden beschikbaar komen via kavelruil.

Afbeelding 2.4: zinker met 66 bar gasleiding ten zuiden van spoorlijn Bodegraven-Woerden

3 Omgevingsonderzoeken en maatregelen

3.1 Inleiding

De uitvoering van het integraal plan Enkele Wiericke gaat gepaard met uiteenlopende, specifieke maatregelen. Deze maatregelen komen deels voort uit diverse omgevingsonderzoeken [3] en deels uit het ontwerp (hoofdstuk 2) en de gestelde doelstellingen.

In dit hoofdstuk worden de maatregelen samengevat die in ieder geval door het waterschap genomen zullen worden. Een toelichting vindt u in bijlage 3. De diverse onderzoeksrapportages zijn vermeld in bijlage 1.

3.2 Maatregelen uit omgevingsonderzoeken

3.2.1 Veldbezoeken

In 2010 hebben veldbezoeken plaatsgevonden over de hele lengte van de boezemkade. Het ging om een geotechnische inspectie, meerdere veldinventarisaties naar flora en fauna en een inventarisatie van kunstwerken en niet-waterkerende objecten.

Afbeelding 3.1: Visuele inspecties en inventarisaties van de boezemkade (2010)

Ten behoeve van de verdere planvoorbereiding zal het waterschap naar verwachting nog meerdere malen gericht locaties bezoeken als maatregel om het plan goed af te stemmen op de lokale situaties. Het waterschap zal dit via de lopende contacten communiceren en afstemmen met de betreffende grondeigenaren.

3.2.2 Landmeetkundige werkzaamheden

In 2010 heeft het waterschap landmeetkundige werkzaamheden laten uitvoeren over de hele lengte van de kade. Hiermee is een representatief beeld verkregen van het verloop van het dwarsprofiel en de hoogte van de kade. De betreffende grondeigenaren zijn van te voren per brief geïnformeerd.

Ten behoeve van de verdere planvoorbereiding bestaat de mogelijkheid dat het waterschap aanvullende landmeetkundige werkzaamheden wil uitvoeren. Het waterschap zal dit via de lopende contacten communiceren en afstemmen met de betreffende grondeigenaren.

3.2.3 Grondmechanische bodemkwaliteit

In 2010 heeft het waterschap boringen en sonderingen laten uitvoeren om onder meer de bodemopbouw en het grondwaterverloop te kunnen bestuderen. De betreffende grondeigenaren zijn van te voren per brief geïnformeerd.

Naar verwachting beschikt het waterschap over voldoende gegevens, zodat dit type onderzoek niet meer hoeft plaats te vinden.

3.2.4 Milieuhygiënische bodemkwaliteit

Vanwege het baggerprogramma Enkele Wiericke in 2012-2013 heeft het waterschap de ligging, opbouw en kwaliteit van de waterbodem laten bepalen [18]. De hoeveelheid baggerspecie in de Enkele Wiericke bedraagt ongeveer 158.000 m³. Hiervan is 144.000 m³ baggerspecie als Klasse B geclassificeerd conform het Besluit bodemkwaliteit. De overige 14.000 m³ baggerspecie is geclassificeerd als Klasse A. De hoeveelheid slib die daadwerkelijk zal worden gebaggerd, wordt nog bepaald.

In verband met de ontgraving van de waterbergingsloot (en vooruitlopend daarop het graven van compensatiewater voor de dempingen in de polder) zal nog een milieuhygiënisch onderzoek plaatsvinden. Mogelijk moet hier ook nog bemonstering in het veld plaatsvinden. Het waterschap zal dit via de lopende contacten communiceren en afstemmen met de betreffende grondeigenaren.

3.2.5 Explosieven

Een vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van (niet gesprongen) explosieven is vooralsnog niet uitgevoerd. Het graven van de waterbergingsloot (en het baggerprogramma Enkele Wiericke) maakt een dergelijk onderzoek wel noodzakelijk. Daarom zal in 2012 voor de Enkele Wiericke en het plangebied een explosievenonderzoek plaatsvinden (uitgegaan wordt van alleen een bureaustudie). De resultaten worden meegenomen in de planvoorbereiding.

3.2.6 Archeologie en cultuurhistorie

In een bureauonderzoek [4] zijn de mogelijke effecten van kadeverbetering op archeologische en cultuurhistorische waarden rondom het plangebied bestudeerd. De bureaustudie is uitgegaan van alleen kadeverbetering. In de eerste helft van 2012 vindt afstemming plaats met de bevoegde gezagen in verband met de gevolgen van het integreren van de waterbergingsloot in het plan.

Mogelijk dient voor bodemingrepen op en binnen 100 m van de (fossiele) stroomgordels een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen te worden uitgevoerd. Doel hiervan is om de opgestelde archeologische verwachting in het veld te toetsen. Het waterschap zal dit via de lopende contacten communiceren en afstemmen met de betreffende grondeigenaren.

3.2.7 Flora en fauna

De uitvoerende werkzaamheden voor het integrale plan kunnen ongewenste effecten hebben op flora en fauna binnen het plangebied en in de omgeving. Daarom is het plan getoetst [5] aan de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en het provinciaal beleid. Hierbij is gekeken naar de Enkele Wiericke, de boezemkade en de achterliggende poldersloten. Vooralsnog zijn procedures en ontheffingen niet nodig.

Afbeelding 3.2: vindplaatsen rugstreeppad (blauw) en ringslang (rood)

Het is wel noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen, voorafgaand en tijdens de uitvoering (zie bijlage 3). Een aantal van deze maatregelen maakt het mogelijk om zonder onthefing het werk te kunnen uitvoeren.

In 2012 zal een visbemonstering plaatsvinden in de Enkele Wiericke en in de poldersloten achter de oostelijke boezemkade. Dit heeft te maken met de vijfjaarlijkse actualisatie van de visgegevens, die verplicht is op grond van natuurwetgeving. Het waterschap zal dit via de lopende contacten communiceren en afstemmen met de betreffende grondeigenaren.

Het waterschap zal voorafgaand aan de start van de uitvoering zorgen voor een werkprotocol (mitigatieplan). Het werkprotocol is gebaseerd op de goedgekeurde Gedragscode van het waterschap of op andere standaardprotocollen. De aangetroffen hoeveelheid beschermde exemplaren in de polder is bepalend of het werkprotocol ook getoetst moet worden door Dienst Regelingen (Ministerie van ELI, DLG).

3.2.8 *Ligging kabels en leidingen*

Zorgvuldig omgaan met aanwezige kabels en leidingen binnen de invloedssfeer van het plangebied is van groot belang. Voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een minimale kans op schade tijdens de uitvoering heeft het waterschap de ligging van kabels en leidingen geïnventariseerd.

Het waterschap heeft begin 2012 vooroverleg gevoerd met Gasunie. Het waterschap gaat ook met andere belanghebbende kabel- en leidingbeheerders vooroverleg voeren.

3.3 **Maatregelen in verband met monitoring**

Monitoring is het volgen van ontwikkelingen op locatie. Dat kan deels visueel, maar gebruik van meetopstellingen is ook noodzakelijk. Het gaat om de situatie voor, tijdens en na de planrealisatie. Door gericht informatie te verzamelen, kan het waterschap tijdig sturen op de planning, de beoogde doelstellingen en een effectieve besteding van middelen. Voor het hele plan is een integraal monitoringsplan in voorbereiding. In bijlage 4 zijn de handvatten hiervoor uitgewerkt.

Het monitoringsplan haakt aan bij het actuele beleid met betrekking tot muskusrattenbeheer in de Enkele Wiericke.

In de Enkele Wiericke is over een lengte van ongeveer 1.700 meter een damwand geplaatst in de oostelijke boezemkade. Aan de boezemzijde van deze damwand wordt nog een natuurvriendelijke oever aangelegd. Reden van aanleg van de damwand in de waterkering is een bescherming van de oever tegen afkalving door golfslag en het weren van muskusratten in de waterkering. Het gaat om een pilotproject voor preventieve maatregelen ter bescherming van de kade tegen schade door muskusratten. Het waterschap heeft een specifiek monitoringplan voor dit pilotproject in voorbereiding. Het waterschap zal bij het opstellen van het integraal monitoringplan hierop aanhaken.

Mogelijk zal in het integrale monitoringsplan ook uitvoering worden gegeven aan het beleidsvoornemen van het waterschap om vanaf 2015 (als de baggerachterstand moet zijn weggevoerd) de slibaanwas van de Enkele Wiericke te gaan monitoren.

3.4 **Maatregelen in verband met beheer en onderhoud**

3.4.1 *Beheertaken waterschap*

Het waterschap heeft meerdere beheertaken met betrekking tot de Enkele Wiericke:

- Waterveiligheid (alleen de oostelijke boezemkade)
- Waterkwantiteitbeheer (boezem en polder)
- Waterkwaliteitbeheer (boezem en polder)
- Vaarwegbeheer (boezem)

De westelijke boezemkade is in beheer bij het Hoogheemraadschap van Rijnland. Het waterschap heeft op dit moment ongeveer 3,5 hectare grond in eigendom langs de oostelijke kade. Het grootste deel van de kade is tot aan de waterlijn in eigendom van particulieren.

3.4.2 Integraal beheer- en onderhoudsplan

Het waterschap wil dat het beheer en onderhoud van de Enkele Wiericke erop gericht is dat de gestelde doelstellingen worden gehaald. Daarom krijgt beheer en onderhoud nadrukkelijk de aandacht vanaf de lopende planvoorbereiding, tijdens de planrealisatie en ook daarna. Voor het hele plangebied is een integraal beheer- en onderhoudsplan in voorbereiding. In bijlage 5 zijn de handvatten hiervoor uitgewerkt. Het integraal beheer- en onderhoudsplan zal voor wat betreft het muskusrattenbeheer aanhaken bij de lopende pilot in de Enkele Wiericke ter preventie van schade aan de boezemkade.

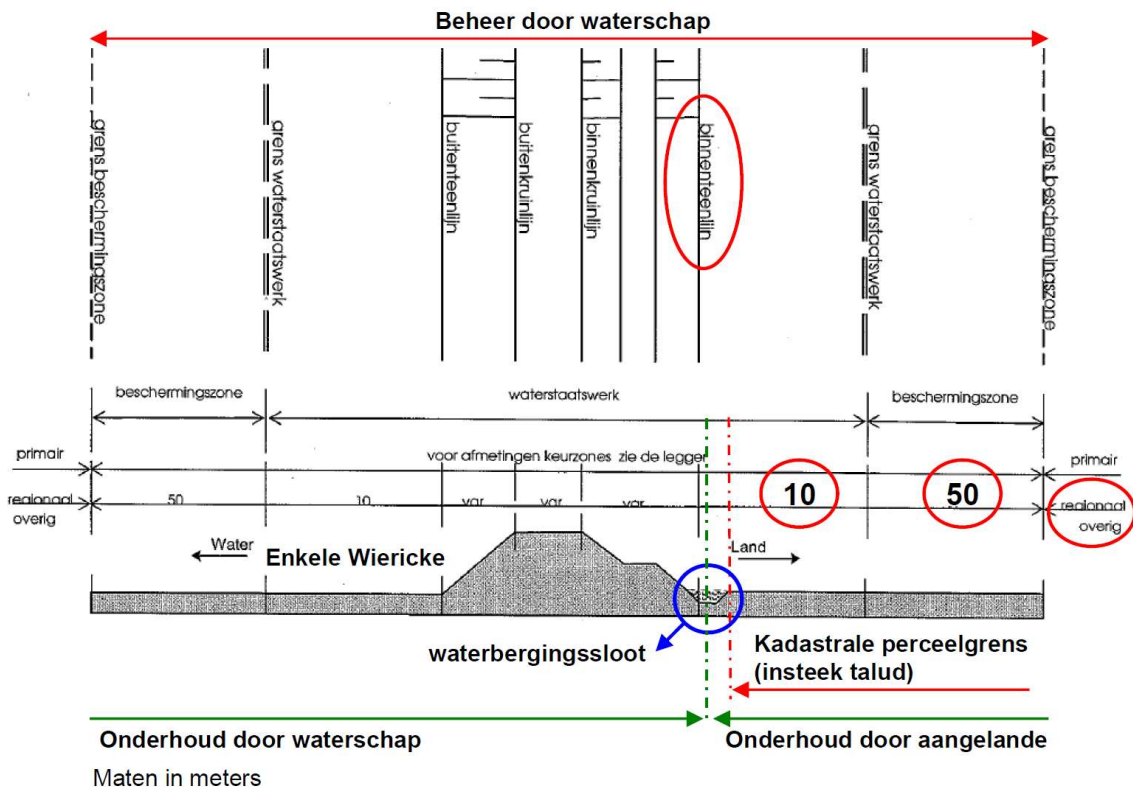
3.4.3 Kadastrale wijziging

Het waterschap is een kavelruilproces gestart om agrarische gronden in eigendom te verkrijgen en zodoende optimaal beheer te kunnen gaan voeren.

3.4.4 Wijziging Legger Keringen

Het integrale plan Enkele Wiericke heeft tot gevolg dat de Legger Keringen moet worden aangepast. In afbeelding 3.3 is voor de toekomstige situatie, na kavelruil en voltooiing van het plan, de beoogde beheersituatie aangegeven (zie toelichting in bijlage 5). Deze situatie zal worden geformaliseerd door bestuurlijke vaststelling van een leggerwijziging. Het waterschap gaat hierover te zijner tijd communiceren.

Deze nieuwe situatie is de kapstok voor het toekomstige beheer en onderhoud van de waterkering. Het onderhoud van de natuurvriendelijke oever in de boezem en het onderhoud van de waterbergingsssloot in de polder (inclusief natuurvriendelijke oever) worden afgestemd op het beheer van de waterkering. De grens voor de onderhoudsplicht ligt op de hartlijn van de waterbergingsssloot conform het vigerende beleid van het waterschap.

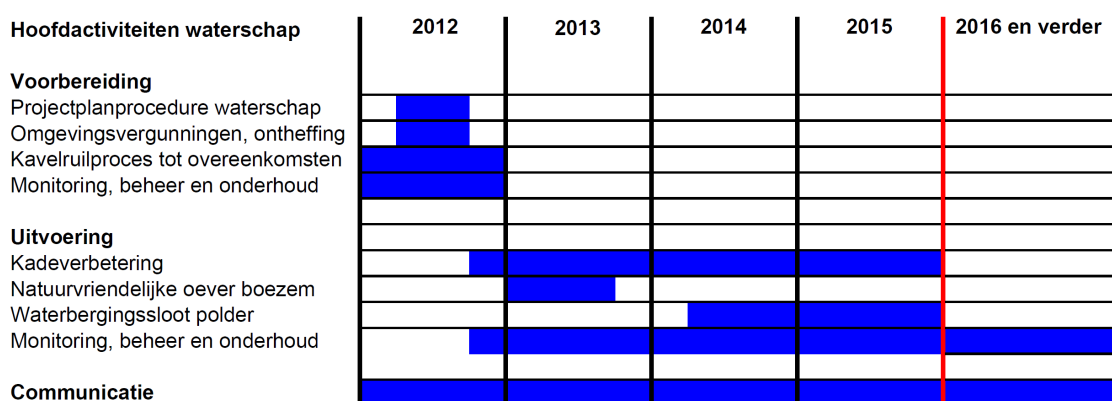

Afbeelding 3.3: toekomstige waterstaatswerk en beschermingszone op grond van Keur 2009

4 Planning en procedure

4.1 Projectplanning

Het waterschap wil het integraal plan Enkele Wiericke eind 2015 volledig uitgevoerd hebben. De projectplanning is volledig afgestemd op deze deadline en is gecommuniceerd met belanghebbenden. In afbeelding 4.1 zijn de belangrijkste activiteiten uitgezet in de tijd.

Afbeelding 4.1: planning hoofdactiviteiten waterschap voor realisatie Integraal Projectplan Enkele Wiericke

Het waterschap wil nog in 2012 starten met de eerste uitvoeringsfase van deelproject “kadeverbetering”: het dempen van bestaande teensloten. De aanleg van deelproject “waterbergings-sloot” maakt onderdeel uit van de laatste fase van de kadeverbetering en zal naar verwachting niet eerder kunnen starten dan in 2014.

In het derde kwartaal van 2012 start het waterschap met het baggerprogramma van de Enkele Wiericke. Naar verwachting zal in de eerste helft van 2013 een deel van dit baggerprogramma worden gecombineerd met de aanleg van deelproject “natuurvriendelijke oever boezem”.

4.2 Procedure besluitvorming (Ontwerp) Projectplan

4.2.1 Inspraakperiode en zienswijzen

Het waterschap legt conform de Waterwet het Ontwerp Projectplan gedurende 6 weken ter inzage. De inspraakperiode start **vrijdag 11 mei 2012** en eindigt op **donderdag 21 juni 2012**.

Als u uw zienswijze wilt geven op dit Ontwerp Projectplan, dient uw zienswijze (in briefvorm) **uiterlijk donderdag 21 juni 2012** in het bezit te zijn van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ Houten. Later ontvangen zienswijzen worden niet meer in behandeling genomen. Als u niet wilt dat uw persoonlijke gegevens bekend worden, verzoeken wij u dat meteen op te geven. Als u mondeling overleg wenst, kunt u om een bijeenkomst vragen voor 14 juni 2012, telefoonnummer (030) 634 57 00.

Wij stellen het op prijs als u in uw zienswijze verwijst naar paragraafnummers uit dit Ontwerp Projectplan.

Het waterschap zal alle zienswijzen in behandeling nemen en beantwoorden. Als een zienswijze gegrond wordt geacht, dan wordt het Projectplan daarop aangepast. Alle zienswijzen worden

met de beantwoording gebundeld in een Inspraaknota. Het waterschap streeft ernaar om de Inspraaknota in het College D&H (Dijkgraaf & Hoogheemraden) van **31 juli 2012** te laten vaststellen.

4.2.2 *Advies Commissie SKK*

Het Projectplan, met daarin verwerkt de goedgekeurde Inspraaknota, wordt ter consultatie voorgelegd aan de Commissie SKK (Systeem, Kwaliteit & Keten). Dit staat gepland voor de (openbare) vergadering van **27 september 2012**.

4.2.3 *Vaststelling Projectplan*

Het door D&H goedgekeurde en gepubliceerde Projectplan wordt voor vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur (AB) van het waterschap. Behandeling vindt plaats in de (openbare) bestuursvergadering van **31 oktober 2012**. Na vaststelling volgt publicatie van dit besluit.

4.2.4 *Goedkeuring Provincie Zuid-Holland*

Het College van D&H beslist of het Projectplan ter goedkeuring wordt verzonden naar de Provincie Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten dienen in dat geval binnen 13 weken een goedkeuringsbesluit te nemen. Na het goedkeuringsbesluit wordt het projectplan bekendgemaakt.

4.2.5 *Beroep na definitieve vaststelling Projectplan*

Na definitieve vaststelling cq. goedkeuring van het Projectplan kan een belanghebbende die ook een zienswijze heeft ingediend op het Projectplan beroep instellen, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Hij/zij dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking van het definitieve Projectplan beroep in te stellen bij de rechtbank. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient ten minste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep.

Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Utrecht, Sector Bestuursrecht, Postbus 13023, 3507 LA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Alleen indieners van een zienswijze (inspraakperiode) kunnen tot 6 weken na publicatie van het besluit beroep instellen bij de Rechtbank.

4.2.6 *Voorlopige voorziening*

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het Projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Utrecht, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld.

Voor de behandeling van het beroep en voor het verzoek tot voorlopige voorziening is afzonderlijk griffierecht verschuldigd van € 156,- voor natuurlijke persoon en € 310,- voor een rechtspersoon.

Wij verzoeken u vriendelijk een afschrift van het beroep en/of het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening toe te zenden aan het College van Dijkgraaf & Hoogheemraden van het waterschap.

4.2.7 *Gedoogplicht Waterwet*

Nadat het Projectplan onherroepelijk is geworden, kan het waterschap gebruik maken van de Gedoogplicht op grond van artikel 5.24 Waterwet. Het waterschap gaat terughoudend om met toepassing van dit recht.

Afbeelding 4.2: Oostelijke boezemkade ter hoogte van de Tiendweg

4.3 Bestemmingsplanprocedure

Het plan past binnen de vigerende bestemmingsplannen. Een procedure is niet aan de orde.

4.4 Procedure kavelruil

Het waterschap streeft ernaar om uiterlijk 1 december 2012 de realisatie middels kavelruil in notariële akten te hebben vastgelegd.

4.5 Procedures omgevingsvergunning

Het waterschap is voornemens om in 2012 een omgevingsvergunning aan te vragen bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en de gemeente Oudewater. Het waterschap streeft ernaar deze twee procedures parallel aan elkaar in te zetten. De behandeltermijn van de reguliere omgevingsvergunning is 8 weken. Publicaties geschieden conform de gangbare procedure van de gemeenten.

4.6 Procedure archeologie

In aanvulling op het goedgekeurde, archeologisch bureauonderzoek uit 2010 zal een oplegnotitie worden verstuurd naar de twee gemeenten (bevoegde gezag) ter gezamenlijke beoordeling (voor toelichting zie bijlage 3). Dit heeft te maken met bodemingrepen in verband met de waterbergingsloot. Indien veldonderzoek wordt verlangd, dan zal een plan van aanpak ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenten, evenals later de onderzoeksresultaten.

4.7 Procedure flora en fauna

Vooralsnog hoeven geen (ontheffings)procedures voor flora en fauna te worden doorlopen. Afhankelijk van de resultaten van de visinventarisatie in de eerste helft van 2012 zal het nog op te stellen ecologische werkprotocol getoetst moeten worden door Dienst Regelingen (namens deze door Dienst Landelijk Gebied).

4.8 Aanbestedingsprocedures

De aanbestedingsvorm van de werkzaamheden is nog niet bekend. Het waterschap heeft het voornemen om de aanbesteding(en) te publiceren op de site www.aanbestedingskalender.nl.

4.9 Procedure wijziging Legger Keringen

De uitvoering van de kadeverbetering brengt met zich mee dat na voltooiing van de werkzaamheden de nieuwe kade moet worden opgenomen in de legger Keringen van het waterschap. De leggerwijziging is een bestuursbesluit van het Algemeen Bestuur (AB). Op de website van het waterschap wordt aangekondigd wanneer een nieuwe legger Keringen ter vaststelling wordt voorgelegd aan het AB.

5 Communicatie

5.1 Inleiding

Het waterschap realiseert zich dat het integrale plan grote gevolgen kan hebben voor grondeigenaren en pachters, in het bijzonder door de voorgenomen kadeverbetering en de aanleg van de waterbergingsssloot. De door het waterschap gevraagde solidariteit in het realisatieproces is daarvan een uiting.

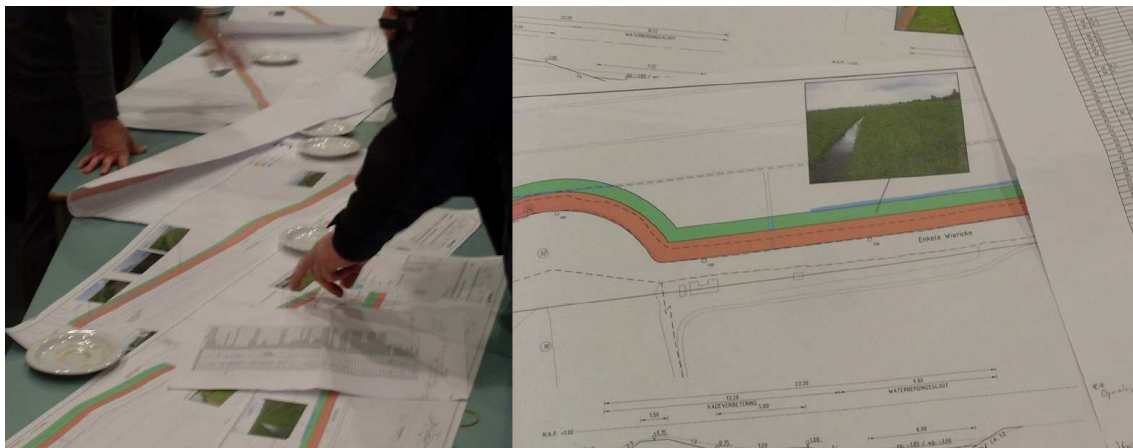
Daarom maakt het waterschap werk van goede communicatie met belanghebbenden van het integrale plan Enkele Wiericke. Het waterschap neemt hiervoor initiatieven, niet alleen om te informeren maar ook om te luisteren. De gerichte communicatie is begin 2012 gestart (5.2) en krijgt continu aandacht conform het Communicatieplan Subsidieprojecten Nota Ruimte [9], dat de bestuurlijke basis vormt van de communicatie. In dit hoofdstuk vindt u een overzicht.

5.2 Communicatie tot heden

Vanaf 2010 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd in het plangebied. Hierover hebben alle grondeigenaren brieven ontvangen waarin deze onderzoeken worden aangekondigd en waarin tevens de aanleiding voor deze onderzoeken is vermeld.

Het waterschap heeft na vaststelling van het Communicatieplan eind 2011 de daad bij het woord gevoegd door begin 2012 contact op te nemen met alle grondeigenaren binnen het plangebied.

Met alle belanghebbende organisaties is een traject van vooroverleg gestart. Het doel van het vooroverleg is de plannen kenbaar maken in de streek en informatie uit de streek halen om het plan te optimaliseren. Particuliere grondeigenaren langs de kade zijn per brief uitgenodigd voor een informatieavond op 29 februari 2012 in Driebruggen. Deze avond was mede bedoeld als startmoment van het kavelruilproces (hoofdstuk 2). Diverse vertegenwoordigers van het waterschap waren de hele avond aanwezig. De opkomst onder de genodigden was groot en de sfeer was prettig en constructief.

Afbeelding 5.1: impressie informatieavond 29 februari 2012 te Driebruggen

Binnen 2 weken na de informatieavond is een informatieve brief verstuurd naar zowel de particuliere grondeigenaren als de belanghebbende organisaties. In maart/april 2012 heeft het waterschap met alle particuliere grondeigenaren langs de kade keukentafelgesprekken gevoerd in het kader van de kavelruil. Vervolggesprekken zijn gevoerd daar waar nodig. Het waterschap

heeft ook contact met het Hoogheemraadschap van Rijnland, dat een kadeverbetering van de westelijke boezemkade in voorbereiding heeft.

Op de website van het waterschap is sinds maart 2010 informatie te vinden over de kadeverbetering. Vanaf april 2012 is hier tevens informatie over het integrale plan te vinden. Het waterschap laat voorafgaand aan de inspraakperiode van dit Ontwerp Projectplan, huis-aan-huis een informatieve brochure verspreiden in het gebied.

5.3 Communicatieplan

5.3.1 Belanghebbenden

De grondeigenaren langs de kade zijn direct belanghebbenden bij het integrale plan Enkele Wiericke. Het gaat om agrarische ondernemers en particulieren met een woning op of direct achter de kade. Het directe belang heeft te maken met:

- Het ruimtebeslag van het plan (over de bestaande kadastrale grenzen heen);
- De gevolgen van de uitvoeringswijze (tijdelijke situaties, hinder).

Het waterschap heeft in beeld welke particulieren en maatschappelijke organisaties belanghebbende zijn ten aanzien van het plan. De communicatie is erop gericht om het plan af te stemmen op belangen van derden en medewerking te krijgen voor kavelruil. In de communicatie wordt onderscheid gemaakt in de planvormingsfase en uitvoeringsfase.

5.3.2 Planvormingsfase

Het waterschap is voornemens om te blijven communiceren met direct belanghebbenden en de streek door middel van:

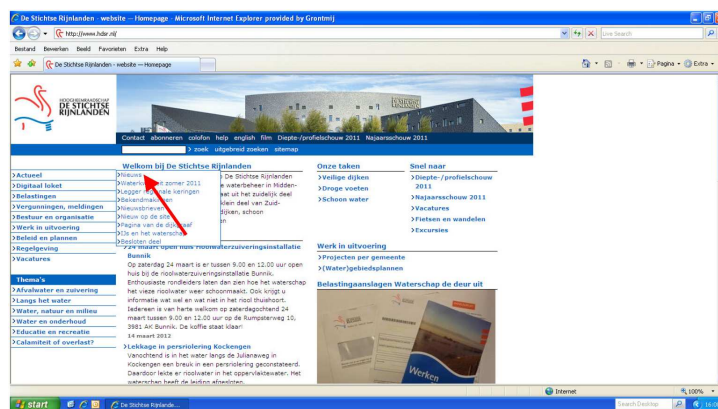
- Vervolgbijeenkomsten voor direct belanghebbenden
- Bijeenkomsten voor de streek
- Nieuwsbrieven
- Huisbezoeken (direct belanghebbenden)

Het waterschap onderhoudt met de diverse beherende organisaties binnen het plangebied (zoals gemeenten, Rijkswaterstaat, ProRail en GasUnie) en het bevoegd gezag voor flora & fauna en archeologie contact over het plan.

Om uitvoering van de doelen van het Veenweidenconvenant te borgen, vindt op 2 niveau's afstemming plaats tijdens de planvormings- en uitvoeringsfasen:

- Strategiegroep (bestuurlijk);
- Projectgroep (ambtelijk).

De projectgroep heeft regelmatig contact met maatschappelijke partners in het Gouwe Wiericke gebied. Deze partijen hebben in het proces voorafgaand aan dit Ontwerp Projectplan kennis genomen van het integrale plan Enkele Wiericke. Het waterschap zoekt tijdens de planvormingsfase afstemming met de strategiegroep Gouwe Wiericke, die ook eigen publicaties heeft.

Afbeelding 5.2: verwijzing naar de nieuwspagina op de website van het waterschap

5.3.3 Uitvoeringsfase

Het waterschap is voornemens om tijdens de uitvoering van werken te communiceren met direct belanghebbenden en de streek door middel van dezelfde middelen als in de planvormingsfase.

Voor aanvang van de eerste werkzaamheden zal een informatiebijeenkomst worden georganiseerd. Hier zullen de contactpersonen van de aannemer en van het waterschap worden voorgesteld, evenals de planning en de uitvoeringswijze. Tijdens de realisatie van het plan zal de toezichthouder van het waterschap uw eerste aanspreekpunt zijn. Deze kan namelijk handelend optreden in geval van vragen en opmerkingen over het werk. Deze toezichthouder zal te zijner tijd aan alle betrokken eigenaren en/of belanghebbende worden voorgesteld.

Bijlage 1

Bronvermelding

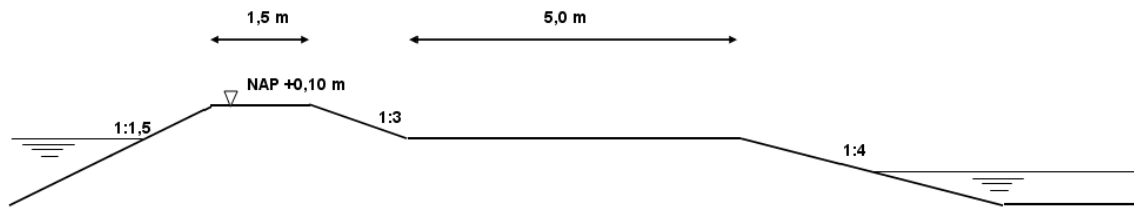
- [1] Grontmij Nederland B.V., rapport *'Toetsing en kadeverbetering Enkele Wiericke – toetsing van de oostelijke kade langs de Enkele Wiericke'*, referentie T&M-1027421-CS/lk, november 2010
- [2] Grontmij Nederland B.V., rapport *'Kadeverbetering Enkele Wiericke – geotechnisch Ontwerprapport'*, referentie GM-0004534-EK/DB, maart 2011
- [3] Grontmij Nederland B.V., rapport *'Omgevingsrapportage – verbetering oostelijke kade Enkele Wiericke'*, referentie 99097003, oktober 2010
- [4] Grontmij Nederland B.V., rapport *'Archeologisch onderzoek oostelijke kade Enkele Wiericke – bureauonderzoek'*, ISSN 1573-5710, augustus 2010
- [5] Grontmij Nederland B.V., rapport *'Natuurtoets Enkele Wiericke'*, oktober 2010
- [6] Grontmij Nederland B.V., notitie *'hydraulische doorrekening Enkele Wiericke'*, concept d.d. 31-1-2012
- [7] Niebeek Milieumanagement BV, rapport *'Projectplan natuurvriendelijke oever Enkele Wiericke'*, concept, versie 1.0 d.d. 21-12-2011
- [8] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, rapport *'Voortgangsrapportage 2011 Waterbeheerplan 2010-2015 Water Voorop!'*, kenmerk: DM 496906, maart 2012
- [9] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, rapport *'Communicatieplan subsidieprojecten Nota Ruimte'*, kenmerk: DM 487094, definitief d.d. 14-12-2011
- [10] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, rapport *'Projectplan t.b.v. subsidieaanvraag Nota Ruimte – een integraal plan voor de Enkele Wiericke in polder Lange Weide'*, kenmerk: DM 357469, definitief d.d. 21-12-2011
- [11] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden e.a., rapport *'Business case Gouwe Wiericke'*
- [12] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, rapport *'Waterbeheerplan 2010-2015 Water Voorop!'*,
- [13] Waterverordening HDSR 2009, (website Provincie Utrecht)
- [14] Veenweidenconvenant Gouwe Wiericke, bestuurlijk vastgesteld februari 2010
- [15] Stichting toegepast onderzoek Waterbeheer (STOWA), *Leidraad toetsen op veiligheid regionale waterkeringen*, ORK2007-02, oktober 2007, Utrecht
- [16] Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, *Keur*, vastgesteld door Algemeen Bestuur d.d. 15-12-2009
- [17] Grontmij Nederland B.V., memo *"Uitgangspunten verbetering oostelijke kade Enkele Wiericke"*, ref.nr. T&M-1027240-CS/PB d.d. 3-11-2010
- [18] Tjinhuis Ingenieurs BV, rapport *Waterbodemonderzoek: 'Waterbodemonderzoek Enkele Wiericke'*, projectnummer Y110220, april 2011

Bijlage 2

Uitgangspunten ontwerp en uitvoering

Uitgangspunten kadeverbetering

De eisen en voorwaarden voor de kadeverbetering zijn opgenomen in het uitgangspuntendocument voor het ontwerp [17].

Afbeelding: schematisatie voorkeursvariant kadeverbetering

Belangrijke uitgangspunten zijn hieronder benoemd:

- De gehele boezemkade is verdeeld in 6 geotechnisch representatieve verbetervakken (bijlage 6) en bijbehorende normaalprofielen (bijlage 7), die de basis vormen voor de verdere planuitwerking.
- De kadeverbetering wordt ontworpen en aangelegd voor een planperiode van 30 jaar. Voor de hoogte wordt een planperiode van 10 jaar aangehouden.
- Voor de kadeverbetering wordt ervan uitgegaan dat gedurende de planperiode van 30 jaar geen aanpassingen worden doorgevoerd met betrekking tot de IPO-klasse III van de kade en de hydraulische belastingen.
- De afkeurhoogte van de boezemkade wordt gelijkgesteld aan de leggerhoogte NAP +0,10 m. Deze hoogte dient 10 jaar na planrealisatie nog steeds over een breedte van ten minste 1,5 m aanwezig te zijn. Bij het bepalen van de aanleghoogte wordt ook rekening gehouden met de lokale bodemdaling over een periode van 10 jaar.
- De kade wordt in grond opgehoogd en aan de binnenzijde wordt een steunberm aangelegd ten behoeve van de binnenwaartse stabiliteit. De berm zal tevens als onderhoudspad gaan fungeren en zal daarom minimaal 5 m breed moeten worden. Dit betreft de eisen aan de voorkeursvariant (zie bovenstaande afbeelding).
- De hydraulische randvoorwaarden verschillen per situatie. Voor de zettingsberekeningen en bij de stabiliteitscontrole tijdens de uitvoering wordt uitgegaan van het streefpeil in de boezem NAP -0,47 m. De eindsituatie wordt gecontroleerd in de hoogwatersituatie op toetspeil NAP -0,24 m.
- De bovenbelasting (door calamiteiten of verkeer) wordt gesteld op 5 kN/m² aan het einde van de zettingperiode. Verondersteld wordt dat het gebruik van de kade na de verbetering onveranderd zal blijven. Tijdens de uitvoering dient een bovenbelasting van 10 kN/m² gehanteerd te worden aangezien de kade betreden zal worden met grondverzetmachines.
- De grasmat op de kade dient altijd in goede conditie (gesloten) te zijn. Nader bepaald worden nog de specifieke eisen waaraan de grasmat moet voldoen vanuit het oogpunt van stabiliteit en erosiebestendigheid (bedekking, doorworteling) en met welk zaadmengsel de dijk na verbetering het best kan worden ingezaaid.
Tevens dient binnen de eisen van de kadeverbetering te worden bezien welke mogelijkheden er zijn om de natuurwaarden van de kade te optimaliseren. Op basis van de potenties worden natuurdoelen geformuleerd en worden eisen gesteld aan de inrichting (bijvoorbeeld lutumgehalte) en beheer (wijze, frequentie, seizoen, periode) aangegeven.

- De aanleg en het onderhoud van de natuurvriendelijke oever aan boezemzijde en van de waterbergingsloot aan polderzijde mogen geen verslechtering van de waterveiligheid van de kade veroorzaken.
- Het concept ontwerp voor de “nader uit te werken locaties” (zie bijlage 8) wordt uitgewerkt in overleg met de betreffende belanghebbenden (grondeigenaren).
- De kadeverbetering dient 31-12-2015 gereed te zijn.

Uitgangspunten natuurvriendelijke oever boezem

De natuurvriendelijke oever voor de boezem is gebaseerd op uitgangspunten die in gezamenlijk overleg tussen de betrokken afdelingen van het waterschap zijn bepaald:

- Op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) dient in de Enkele Wiericke een natuurvriendelijke oever te worden ingericht met een totaal oppervlak van 7.000 m². Mogelijk kan een deel van de onlangs gerealiseerde natuurvriendelijke oevers langs de oostelijke boezemkade ook aan deze opgave worden toegekend, waardoor het aan te leggen oppervlak kan worden verkleind.
- Op basis van een analyse van uitgangspunten worden de doelen nader uitgewerkt op het niveau van soorten en habitats. Belangrijke vragen hierbij zijn of de inrichting gericht moet zijn voor verbetering van de waterkwaliteit dan wel voor het creëren van geschikte, fysieke leefmilieus voor soorten. Een analyse van de potenties speelt hierbij een belangrijke rol.
- Voor de inrichting van de natuurvriendelijke oever is vanaf de waterlijn een circa 3 meter brede zone beschikbaar. Deze 3 meter is ook gebaseerd op het onderhoud van de beoogde toekomstige situatie. Onderhoudsmaterieel dat vanaf de kade ingezet kan worden, heeft een reikwijdte van circa 3 meter.
- De nieuwe natuurvriendelijke oever mag het natte dwarsprofiel van de Enkele Wiericke niet zodanig knijpen, dat in situaties van waterdoorvoer vanaf de inlaat Hekendorp richting Oude Rijn (max. 6 m³/sec) ontoelaatbare peilstijgingen optreden. Daarom wordt de natuurvriendelijke oever geprojecteerd op de kadestrekking tussen het Wierickepad (ter hoogte van Gemaal Lange Weide) en de haakse bocht in de Enkele Wiericke ten noorden van Negenviertel. De oever wordt daar aangelegd over een lengte van maximaal circa 2.330 m om aan de opgave van 7.000 m² te kunnen voldoen. De Enkele Wiericke dient altijd hydraulisch te worden getoetst voor maatgevende onderhoudssituaties.
- Voor de realisatie van de natuurvriendelijke oever aan de oostzijde van de Enkele Wiericke wordt gebruik gemaakt van baggerspecie uit de Enkele Wiericke. Het waterschap wil op deze manier kostenbesparend werken in verband met het geplande baggerprogramma voor de Enkele Wiericke eind 2012, begin 2013. Minimaal vijf (werk-)dagen voorafgaand aan de uitvoering, zal het waterschap conform het Besluit Bodemkwaliteit bij het bevoegd gezag melding maken van het toepassen van baggerspecie (of grond).
- Het baggerprogramma van het waterschap voor de Enkele Wiericke (2012/2013) plus het ontwerp en de aanleg van de nieuwe natuurvriendelijke oever mogen het buitentalud van de boezemkade niet verzwakken ten opzichte van de getoetste situatie (2010). Zo nodig dient de stabiliteit van het buitentalud geotechnisch te worden getoetst voor de uitvoerings- en/of eindsituaties.
- De natuurvriendelijke oever dient duurzaam bestand te zijn tegen (golf)afslag, maar ook toegankelijk te zijn voor fauna. De waterdiepte achter de (onderwater-)beschoeiing dient minimaal 0,6 meter te zijn en maximaal 0,8 m. Eventuele onderwaterbeschoeiing dient boven water te worden gemarkeerd in verband met de plannen van Stichting Fort Wierickerschans voor rondvaarten op de Enkele Wiericke met fluisterboten.

- Bij het ontwerp van de natuurvriendelijke oever wordt uitgegaan van de bestaande leggerdiepte van de Enkele Wiericke op NAP -2,27 m (waterdiepte 1,80 m) en een onderhoudsdiepte van maximaal 50 cm (tot NAP -2,77 m).
- In het ontwerp is aandacht voor integratie van een muskusrattenschot/-wand. Reden van aanleg van deze wand in de waterkering is een bescherming van de oever tegen afkalving door golfslag en het weren van muskusratten in de waterkering. Conventionele oeverbescherming die in het verleden veel is toegepast door waterschap beschermt tegen afkalving maar levert volgens muskusrattenbestrijders tevens een betere leefomgeving in de kade op voor muskusratten. Deze conventionele oeverbescherming – welk bestaat uit houten palen (h.o.h. 500 mm) en een houten gording met hieraan een worteldoek (geotextiel) – bemoeilijkt het vangen van de muskusratten. Het aanbrengen van een gesloten schot of wand in het buitentalud voorkomt graverij in de boezemkade. De aanleg van een (onderwater-) beschoeiing ter ontwikkeling van oevervegetatie voorkomt vervolgens afkalving van het buitentalud.
Langs delen van de bestaande oever waar nog geen beschoeiing is geplaatst, dient het schot/de wand alsnog geplaatst te worden ter preventie van schade door muskusratten en als kadeversterking. Op deze delen wordt tevens een natuurvriendelijke oever gerealiseerd.
- De realisatie van de natuurvriendelijke oever in de boezem dient op 31-12-2015 gereed te zijn in verband met de te ontvangen subsidie.
- Het waterschap beschouwt 30% van het bruto oppervlak van de aan te leggen natuurvriendelijke oever als een “demping” van oppervlaktewater in de boezem. Het plan is om de noodzakelijke watercompensatie te realiseren in bergingsgebied Geestdorp (buiten de scope van dit Ontwerp Projectplan).

Uitgangspunten waterbergingsloot polder

Vertrekpunt voor de inrichting van de strook aan de binnenzijde van de waterkering zijn:

- De voorkeursvariant voor de kadeverbetering met een talud van 1:4 tot de binnenteenlijn (afbeelding 4.1);
- Het plan [10] en bijbehorende inrichtingstekeningen dat bij de Provincie Zuid-Holland is ingediend ten behoeve van de subsidieaanvraag.

De volgende uitgangspunten zijn van belang:

- Minimale waterbreedte van 5,0 meter op streefpeil of winterpeil (afhankelijk van het betreffende peilgebied binnen de polder)
- Waterdiepte 0,60 m ten opzichte van streefpeil of winterpeil (afhankelijk van het betreffende peilgebied binnen de polder)
- De waterbergingsloot wordt per kadestrekking op een vaste maat uit de boezem aangelegd, afhankelijk van het normaalprofiel dat van toepassing is (bijlage 7). De kadestrekkingen waar deze sloot kan worden gerealiseerd, zijn naar verwachting medio 2012 bekend in verband met het lopende kavelruilproces en de gewenste goede landschappelijke inpassing.
- Lokale dempingen van sloten ten behoeve van de kadeverbetering worden ter plekke 100% gecompenseerd in de waterbergingsloot; om de gewenste extra waterbergingscapaciteit niet aan te tasten, zal deze compensatie plaatsvinden door een extra verbreding van de waterbergingsloot boven de minimumbreedte van 5,0 meter.
- Bestaande peilscheidingen worden gehandhaafd.
- Alle strekkingen van de waterbergingsloot komen in open verbinding te staan met het lokale polderwatersysteem, zodat de sloot daadwerkelijk kan meedoen in de waterberging voor het peilgebied. Dus geen doodlopende of geïsoleerd liggende sloten creëren.

- Lokale toegankelijkheid van agrarische percelen wordt geborgd middels duikerverbindingen met de kopse sloten.
- De inrichting en het beheer van het binnentalud van de kade (1:4) wordt zodanig ingezet, dat natuurwaarden een kans krijgen om tot ontwikkeling te komen. Bij het natuurgerichte ontwerp wordt rekening gehouden met lichtinval, hellingshoek en waterdiepte. Ook dient het ontwerp rekening te houden met toegankelijkheid met betrekking tot beheer. De oever aan polderzijde wordt een technische oever en daarmee een duidelijke markering van de nieuwe kadastrale perceelgrens.
- De realisatie van de waterbergingsloot dient 31-12-2015 gereed te zijn.

Integraal monitoringsplan

Ten behoeve van de uitvoering van het integrale plan dient een integraal monitoringsplan te worden ontwikkeld en uitgevoerd. Het waterschap heeft dit monitoringsplan in voorbereiding. De belangrijkste aandachtspunten hierbij vindt u in bijlage 4.

Bijlage 3

Uitgevoerde onderzoeken

Inleiding

Het waterschap heeft ter voorbereiding op de planuitwerking en projectplanprocedure diverse noodzakelijke omgevingsonderzoeken uitgevoerd. Het gaat om bureauonderzoeken en onderzoeken op locatie (veldbezoeken).

De resultaten van omgevingsonderzoeken voor deelproject “kadeverbetering” zijn samengevat in het rapport Omgevingsrapportage [3]. Aanvullende omgevingsonderzoeken in verband met deelprojecten “waterbergingsloot polder” en “natuurvriendelijke oever boezem” vinden plaats in de eerste helft van 2012.

In dit hoofdstuk vindt u een overzicht van onderzoeksresultaten die mogelijk van belang zijn voor belanghebbenden/grondeigenaren binnen en nabij het plangebied. Ook wordt verwezen naar de betreffende onderzoeksrapportages die zijn vermeld in bijlage 1.

Veldbezoeken

In het voorjaar van 2010 hebben meerdere veldbezoeken plaatsgevonden over de gehele lengte van de boezemkade. Het ging om een geotechnische, visuele inspectie en een inventarisatie van kunstwerken en niet-waterkerende objecten.

De geotechnische veldinventarisatie is uitgevoerd conform landelijke richtlijnen [15]. Hierbij zijn de volgende aspecten bekeken:

- Mogelijke afwijkingen in de geometrie van de boezemkade;
- Aanwijzingen voor instabiliteit (scheuren, verzakkingen in het kadeprofiel);
- Kale plekken in de bekleding als gevolg van golfoverslag;
- Bijzonderheden rond de kades, zoals bomen, niet waterkerende objecten, damwanden
- (recente) aanpassingen van de boezemkade (zoals ophogingen).

De oostelijke boezemkade van de Enkele Wiericke ziet er over het algemeen goed uit. Tijdens de inventarisatie zijn enkele schadebeelden aangetroffen.

Afbeelding: Visuele inspecties en inventarisaties van de boezemkade (2010)

Ten behoeve van de Natuurtoets [5] zijn medio 2010 meerdere veldbezoeken uitgevoerd. In de periode juni-september zijn beide oevers van de Enkele Wiericke geïnventariseerd naar aanwezigheid van - en geschikte habitats voor - de ringslang en amfibieën. Begin juli is ook een avondbezoek uitgevoerd naar aanwezigheid van de rugstreeppad. Ten slotte heeft in oktober nog een veldinventarisatie van kleine zoogdieren plaatsgevonden.

Tijdens de veldbezoeken zijn foto's gemaakt om bij de verdere planvoorbereiding de lokale situatie goed voor ogen te houden.

Landmeetkundige werkzaamheden

In de eerste helft van 2010 heeft het waterschap landmeetkundige werkzaamheden laten uitvoeren over de hele lengte van de kade. Hiermee is een representatief beeld verkregen van het verloop van het dwarsprofiel en de hoogte van de kade. De betreffende grondeigenaren zijn van

te voren per brief geïnformeerd. De verkregen informatie is voor alle betrokken vakdisciplines basismateriaal voor een goede planvoorbereiding.

Grondmechanische bodemkwaliteit

In de eerste helft van 2010 heeft het waterschap boringen en sonderingen laten uitvoeren om onder meer de bodemopbouw en het grondwaterverloop te kunnen bestuderen. De betreffende grondeigenaren zijn van te voren per brief geïnformeerd.

De verkregen informatie is gebruikt voor de geotechnische beoordeling van de aanwezige boezemkade [1] en het geotechnische ontwerp van de nieuwe boezemkade [2].

Milieuhygiënische bodemkwaliteit

De initiële hoeveelheid in-situ bepaalde baggerspecie in de Enkele Wiericke bedraagt circa 158.000 m³ ten opzichte van de gewenste overdiepte. Hiervan is 144.000 m³ baggerspecie als Klasse B geclassificeerd conform het Besluit bodemkwaliteit. De overige 14.000 m³ baggerspecie is geclassificeerd als Klasse A.

Explosieven

Een vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van (niet gesprongen) explosieven is voorsnog niet uitgevoerd. Het graven van de waterbergingsloot achter de verbeterde boezemkade maakt een dergelijk onderzoek wel noodzakelijk. Bovendien heeft de Enkele Wiericke onderdeel uitgemaakt van de Hollandse Waterlinie.

Eind 2012 staat voor het eerst in ongeveer 30 jaar een baggerprogramma voor de Enkele Wiericke in de planning (regulier groot onderhoud). Bij het baggeren zal nauwelijks tot geen vaste bodem worden ontgraven, maar een vooronderzoek naar explosieven is wel wenselijk.

Daarom zal in het voorjaar van 2012 voor zowel de Enkele Wiericke als voor de oostelijke boezemkade een explosievenonderzoek plaatsvinden. De resultaten worden meegenomen in de verdere planvoorbereiding.

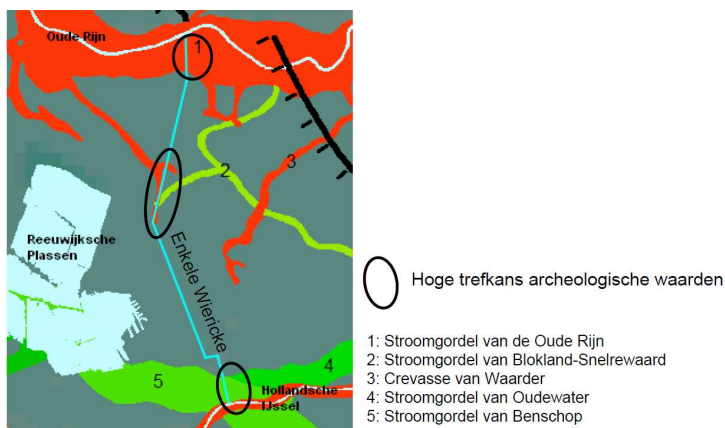
Archeologie en cultuurhistorie

Bureauonderzoek 2010

In een bureauonderzoek [4] zijn de mogelijke effecten van kadeverbetering op archeologische en cultuurhistorische waarden rondom het plangebied bestudeerd. De bureaustudie is uitgegaan van alleen kadeverbetering. Op dit moment vindt er afstemming plaats met de bevoegde gezagen in verband met de gevolgen van het integreren van met name de waterbergingsloot in het plan (zie 4.6).

Archeologische waarden

Binnen het plangebied bestaat overwegend een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden. Voor enkele specifieke delen geldt echter juist een hoge kans (zie onderstaande afbeelding). Die waarden worden voornamelijk verwacht binnen de zones van de (fossiele) stroomgordels en de crevassen.

Cultuurhistorische waarden

In cultuurhistorisch opzicht is het plangebied in zijn geheel van hoge waarde. Dit wordt vooral veroorzaakt door de:

- aanwezigheid van de oude stroomgordels met bewoning sinds de prehistorie;
- strokenverkavelingen en ontginningsgeschiedenis van het gebied;
- en door de functie binnen de Oude Hollandse Waterlinie (deels nog zichtbaar).

Het integrale plan voorziet erin dat het gebied zijn kenmerken, functie en waarde als inundatiegebied en strokenlandschap behoudt. De voorgenomen verzwaring van de oostelijke boezemkade versterkt de (cultuur)historische functie van regionale waterkering in het landschap. Ook de waterbergings-sloot draagt bij aan dit landschappelijke beeld en geeft mede uitvoering aan de landschappelijke visie achter het Veenweidenconvenant Gouwe Wiericke. De natuurvriendelijke oever in het zuidelijke deel van de Enkele Wiericke geeft gebiedseigen flora en fauna een zichtbare plek in het landschap.

De bevoegde gezagen gemeente Bodegraven-Reeuwijk en gemeente Oudewater, hebben deze zienswijze van het waterschap nog niet kunnen beoordelen (4.6).

Afbeelding: zichtbare cultuurhistorische waarden in het landschap langs de Enkele Wiericke oostzijde

Nader overleg met bevoegde gezagen

Voor de aanleg van de natuurvriendelijke oever in de boezem is archeologie niet aan de orde, omdat in principe niet wordt gegraven in het (onderwater)buitentalud van de boezemkade. Het baggerslib dat zal worden hergebruikt vanuit het baggerprogramma van de Enkele Wiericke (2012-2013), komt voornamelijk niet uit de vaste bodem.

In verband met de aanleg van de waterbergings-sloot (teensloot) achter de boezemkade vinden ontgravingen plaats tot 0,6 m onder het heersende oppervlaktewaterpeil. Gezien de maaiveldhoogten in het gebied zal de totale ontgravingsdiepte rond 1,0 m zijn. Vanuit archeologisch oogpunt kunnen deze ontgravingen mogelijk beschouwd worden als (diepgaande) bodemingrepen.

In het voorjaar van 2012 ontvangen de twee bevoegd gezagen, de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en de gemeente Oudewater, een oplegnotitie op het bestaande (goedgekeurde) bureauonderzoek. Hierin wordt het integrale plan Enkele Wiericke nader toegelicht. Beide gemeenten hebben toegezegd te streven naar een gezamenlijk oordeel van het plan en advies over eventueel nader onderzoek. Mogelijk dient voor bodemingrepen op en binnen 100 m van de (fossiele) stroomgordels een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen te worden uitgevoerd. Doel hiervan is om de opgestelde archeologische verwachting in het veld te toetsen.

Flora en fauna

Natuurtoets

De uitvoerende werkzaamheden voor het integrale plan kunnen ongewenste effecten hebben op flora en fauna binnen het plangebied en in de omgeving. Daarom is het plan getoetst [5] aan

de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en het provinciaal beleid en zijn veldinventarisaties uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar de Enkele Wiericke, de boezemkade en de achterliggende poldersloten.

Natuurbeschermingswet

Het plangebied grenst aan Natura-2000 gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein en ligt op 3,5 km afstand van Natura-2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck. De uitvoerende werkzaamheden leiden niet tot aantasting van de instandhoudingdoelstellingen van beide gebieden.

Het waterschap heeft vooroverleg met de Provincie Zuid-Holland (bevoegd gezag) om de werkzaamheden zodanig uit te voeren dat geen vergunning nodig is voor het integrale project.

Toetsing aan Flora- en faunawet

Op grond van deze wetgeving is het niet nodig om een ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (Ministerie van ELI, DLG). Gekeken is naar vissen, ongewervelden, vleermuizen, vogels en amfibieën.

De uitvoerende werkzaamheden voor het integrale plan vallen onder de categorie "ruimtelijke ontwikkeling". Voor de soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt daarom een vrijstelling van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Het is noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te werken, voorafgaand aan start uitvoering. Voor het waterschap zijn de volgende adviezen uit de Natuurtoets hiervoor richtinggevend:

- Maatregelen nemen om de aanwezigheid van broedende vogels binnen het plangebied te voorkomen. Werken buiten het broedseizoen (half maart – half augustus) is namelijk geen optie voor het waterschap, vanwege de aard van de werkzaamheden en de planning.
- Kunstlicht op het werk vermijden ten gunste van vogels en vleermuizen.
- Uitvoerende werkzaamheden zoveel mogelijk vanaf één zijde van het plangebied laten plaatsvinden, en daarbij werken in de richting van plekken waar het 'groen' blijft.
- In totaal zijn 16 vissoorten bekend in de Enkele Wiericke (visbemonstering 2007), waarvan de bittervoorn (tabel 3 soort van de Flora- en faunawet en Rode lijstsoort), de kleine modderkruiper (tabel 2 soort van de Flora- en faunawet) en het vetje (Rode lijstsoort) beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn (zeer) gevoelig voor verstoring door geluid, licht, trilling en optische verstoring, ook als de werkzaamheden niet direct in de nabijheid of in het betreffende leefgebied plaatsvinden.
In de situatie van de Enkele Wiericke hebben deze vissen de mogelijkheid om te vluchten naar de directe omgeving. Een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties is dan ook niet te verwachten.
- De rugstreepad (tabel 3 soort van de Flora- en faunawet en Rode lijstsoort) is vooral in het zuidelijke deel van het projectgebied aangetroffen, maar niet in de Enkele Wiericke zelf of op de kades (zie afbeelding op de volgende bladzijde). In de te dempen delen van de polderwatergangen is de rugstreepad niet aangetroffen (voorjaar 2012). Het aantreffen van veel verschillende roepende rugstreepadden mannetjes duidt erop dat de rugstreepad hier talrijk voorkomt, maar het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk. Tijdens het voortplantingsseizoen (maart-juli) geen uitvoerende werkzaamheden laten plaatsvinden in de avonden.
- Ook voor de ringslang (tabel 3 soort van de Flora- en faunawet en Rode lijstsoort) is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk. De oostelijke boezemkade heeft een minder geschikt habitat voor de ringslang. Mocht de ringslang toch aanwezig zijn, dan kan deze vluchten naar de directe omgeving. Het is wel noodzakelijk om rekening te houden met eventuele overwinteringslocaties bij de twee spoordijken. In de periode november-maart mogen aan en nabij de spoordijken geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

- Mochten de waterspitsmuis en de noordse woelmuis alsnog worden aangetroffen in het plangebied, dan is het op grond van natuurwetgeving noodzakelijk om mitigerende dan wel compenserende maatregelen te treffen.
- Florasoorten van de Rode lijst voorafgaand aan de uitvoerende werkzaamheden uitgraven en verplaatsen.
- Het deelproject “natuurvriendelijke oever boezem” mag worden beschouwd als een mitigerende maatregel voor uitvoerende werkzaamheden van het integrale plan, omdat deze oever meer habitat creëert voor flora en fauna. Tegelijk worden bestaande natuurvriendelijke oevers in de boezem gehandhaafd.

Het waterschap zal zorgen voor een overkoepelend ecologisch werkprotocol ten behoeve van de uitvoering van het integrale plan.

Afbeelding: vindplaatsen rugstreeppad (blauw) en ringslang (rood)

Provinciaal beleid

De Enkele Wiericke maakt onderdeel uit van de Ecologische HoofdStructuur (EHS). De uitvoerende werkzaamheden voor het integrale plan leiden tot een tijdelijke vernietiging en verstoring van een deel van de EHS. Er is echter geen sprake van kwaliteitsverlies, waardoor in het kader van het provinciaal beleid geen verdere procedures noodzakelijk zijn.

Visinventarisatie voorjaar 2012

In het voorjaar van 2012 zal een visbemonstering plaatsvinden in de Enkele Wiericke en in de poldersloten achter de oostelijke boezemkade. Dit heeft te maken met een noodzakelijke vijfjaarlijkse actualisatie van de visgegevens, op grond van natuurwetgeving.

Werkprotocol/mitigatieplan

Het waterschap zal voorafgaand aan de start van de uitvoering zorgen voor een werkprotocol (mitigatieplan). Het werkprotocol is gebaseerd op de goedgekeurde Gedragscode van het waterschap of op andere standaardprotocollen. De aangetroffen hoeveelheid beschermde exemplaren in de polder is bepalend of het werkprotocol ook getoetst moet worden door Dienst Regelingen (Ministerie van ELI, DLG).

Ligging kabels en leidingen

Zorgvuldig omgaan met aanwezige kabels en leidingen binnen de invloedssfeer van het plangebied is van groot belang. Voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een minimale kans op schade tijdens de uitvoering heeft het waterschap de ligging van kabels en leidingen geïnventariseerd.

Begin 2010 is een oriëntatiemelding gedaan bij het Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC). Het waterschap beschikt sindsdien over een lijst met belanghebbende kabel- en leidingbeheerders voor het plangebied. Het waterschap heeft tekeningen ontvangen van deze beheerders, met daarop indicatieve tracés van kabels en leidingen. Deze informatie heeft een beperkte houdbaarheidsdatum. Daarom zal voorafgaand aan de start van de uitvoering een graafmelding worden gedaan bij het KLIC, conform de voorwaarden van kabel- en leidingbeheerders.

Afbeelding: zinker met 66 bar gasleiding ten zuiden van spoorlijn Bodegraven-Woerden

Het waterschap heeft begin 2012 vooroverleg gevoerd met Gasunie over de leidingtracés naast de spoorlijn Bodegraven-Woerden en ten zuiden van de rijksweg A12. Ook met Prorail is vooroverleg gevoerd over de aansluiting van het plan op de twee spoorlijnen.

Het waterschap is voornemens om ook met de andere belanghebbende kabel- en leidingbeheerders Tennet en Stedin tijdig vooroverleg te voeren zodra de verdere planvoorbereiding daartoe aanleiding geeft.

Bijlage 4

Handvatten Integraal Monitoringsplan

Kadeverbetering

Monitoring van de kadeverbetering gebeurt vanuit de techniek en vanuit de ecologie.

Het gaat hier om het monitoren tijdens de uitvoeringsperiode en de fase erna, totdat de waterkering voldoende stabiel is om in gebruik genomen te worden. Het waterschap gaat gebruik maken van zakkaken (hoogtemetingen), waterspanningsmeters en peilbuizen (grondwater) en deformatiepalen.

Aangezien er veel veen in de ondergrond aanwezig is, is het monitoren van deformaties zeer belangrijk. Uit eerdere ervaringen is gebleken dat veenkaden niet alleen zakken, maar ook van vorm veranderen (horizontale verplaatsing).

Bij het bouwen van ophogingen op slappe ondergrond zal de ondergrond de ophoging pas kunnen dragen na voldoende inklinking van de ondergelegen slappe lagen. De ervaring leert dat consolidatie onder deze omstandigheden tijd kost.

De zettingen zoals berekend bij het opstellen van het kadeontwerp, kunnen afwijken van de werkelijk optredende zettingen. Aan de hand van de meetgegevens van zakkaken kan geconcludeerd worden of de zettingen voldoen aan de prognose.

In de planvoorbereiding wordt bepaald waar de instrumenten moeten komen, wanneer ze worden geplaatst en hoe vaak deze meetinstrumenten moeten worden afgelezen. Aan de hand van de meetresultaten worden controleberekeningen uitgevoerd. Hiermee kan de uitvoeringswijze worden bijgestuurd.

Ook vanuit ecologie vindt monitoring van de kadeverbetering plaats. Het is namelijk van belang om de ontwikkeling van de vegetatie op de kade te kunnen volgen. Het gaat vooral om de soortensamenstelling, soortenrijk en doorworteling. De precieze werkwijze wordt nog bepaald.

Natuurvriendelijke oever boezem en waterbergingsloot

Het waterschap zal veldbezoeken uitvoeren om de ontwikkeling van natuurwaarden te observeren en beoordelen. De monitoring kan leiden tot een advies voor aanpassing van het beheer.

Baggeren

Mogelijk zal bij de uitwerking van het integrale monitoringsplan worden aangehaakt bij het beleidsvoornemen van het waterschap om vanaf 2015 de slibaanwas te gaan monitoren. Het belang hiervan voor de Enkele Wiericke is aanwezig in verband met het effect van de aanslibbing op de wateraanvoercapaciteit vanuit de Gekanaliseerde Hollandse IJssel naar de Oude Rijn.

Bijlage 5

Handvatten beheer en onderhoud

Huidige situatie

De onderhoudsactiviteiten van het waterschap omvatten in hoofdlijnen:

- Baggeren van de Enkele Wiericke

Het beleid is baggeren 1x per 25 jaar op basis van een gemiddelde aanslibbing van de bodem van 2 cm per jaar. De Enkele Wiericke is al zeer geruime tijd (orde grootte 30 jaar) niet meer gebaggerd.

In de periode eind 2012 tot medio 2013 voert het waterschap een baggerprogramma uit voor de hele Enkele Wiericke. De baggerdiepte is minimaal tot leggerdiepte NAP -2,27 m. Afhankelijk van de nadere uitwerking van het baggerplan zal maximaal tot 50 cm onderhoudsdiepte (NAP -2,77 m) worden gebaggerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de stabiliteit van het buitentalud van de boezemkade. Naar verwachting heeft het baggerprogramma een totaal volume van minimaal 50.000 m³ baggerspecie. Naar een geschikte locatie voor een tijdelijk baggerdepot wordt nog gezocht.

Gestart wordt met de delen die enige verontreiniging bevatten en waarvan de bagger moet worden afgevoerd. Ongeveer 10.000 m³ baggerspecie uit de schoonste delen van de Enkele Wiericke wordt te zijner tijd meteen verwerkt in de aan te leggen natuurvriendelijke oever van de boezem.

- Maaien van de boezemkade

Het beleid van het waterschap met betrekking tot beweiding van regionale waterkeringen is van toepassing.

- Baggeren en maaien van de teensloten

Het gaat hier om instandhouding van het dwarsprofiel van bestaande teensloten aan de polderzijde van de boezemkering. Vrijkomend maaisel en bagger wordt ter plaatse in gelijke mate verdeeld over de oevers van de aangelanden.

De diverse kunstwerken in, langs, over en onder de Enkele Wiericke zijn in beheer bij de volgende organisaties:

• Inlaat Hekendorp:	Waterschap
• Gemaal Lange Weide:	Waterschap
• Bruggen Boerderijweg, Negen Viertel, Wierickepad:	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
• Brug Tiendweg:	Gemeente Oudewater
• Brug Weijpoort:	Provincie Zuid-Holland
	Waterschap
• Brug Fort Wierickerschans:	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
	Stichting Fort Wierickerschans
• Spoorviaduct Bodegraven-Woerden:	Prorail
• Spoorviaduct Gouda-Utrecht:	Prorail
• Twee viaducten rijksweg A12 en Parallelweg:	Rijkswaterstaat
• Zinker met 66 bar gasleiding:	Gasunie

Toekomstige situatie

Na realisatie van het integrale plan zullen de gerealiseerde werken worden ingemeten en verwerkt op revisietekeningen. De nieuwe, gerealiseerde maten zullen worden opgenomen in de legger en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur (Leggerbesluit).

Het waterschap zal tijdens en na de planrealisatie het huidige beheerregime grotendeels voortzetten. Het waterschap is voornemens om een aantal belangrijke wijzigingen door te voeren. Deze wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Het waterschap heeft een beheerplan voor de Enkele Wiericke in voorbereiding, waarin het deels nieuwe beheerregime wordt vastgelegd. Dit beheerplan zal te zijner tijd ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Eigendomssituatie

Het waterschap heeft het standpunt ingenomen dat particulier eigendom van percelen tot aan de waterlijn van de boezem onwenselijk is. De reden hiervan is dat handhaving van een goede staat van de waterkering (beheer en onderhoud) door het waterschap moeilijker is dan wanneer de grond in eigendom is van het waterschap.

Daarom streeft het waterschap ernaar om langs de hele kade grondeigenaar te worden over de volle breedte van het toekomstige kadeprofiel (deelproject kadeverbetering) exclusief gronden van Prorail, Gasunie en Rijkswaterstaat en een enkele te handhaven particuliere woning. Deelproject waterbergingsloot wordt alleen gerealiseerd op aanvullende stroken grond (achter de kade) die al in eigendom zijn of verworven kunnen worden.

Wijziging Legger keringen

Op grond van artikel 7.2 uit de Keur van het waterschap [16] is bepaald hoe voor een regionale waterkering zoals de Enkele Wiericke de ligging van het waterstaatswerk en de beschermingszone is bepaald. Het gaat om de zone rondom de kade waarover het waterschap het beheer heeft. Binnen de begrenzingen van het waterstaatswerk gelden zwaardere beperkingen dan binnen de beschermingszone.

Het waterschap maakt in het integrale plan onderscheid tussen kadestrekkingen met en zonder waterbergingsloot (teensloot). In afbeelding 3.3 van paragraaf 3.4. is de toekomstige situatie *met waterbergingsloot* weergegeven. Door de binnenwaartse verzwaring van de boezemkade zal het waterstaatswerk breder worden. Vanwege de vaste maatvoering achter de binnenteenlijn (60 meter), schuift de buitengrens van de beschermingszone op richting polder. Het waterschap gaat uit van de volgende regeling voor situaties met en zonder waterbergingsloot:

- Toekomstige situatie *met* waterbergingsloot (meest voorkomend):

Het ruimtebeslag van de zone achter de toekomstige kadastrale perceelgrens is afhankelijk van de lokale breedte van de waterbergingsloot, maar in ieder geval minder dan 60 meter.

- Toekomstige situatie *zonder* waterbergingsloot (bijvoorbeeld diverse maatwerklocaties):

De toekomstige kadastrale perceelgrens ligt op de grens van de strook "kadeverbetering" waarvoor de Gedoogplicht Waterwet van toepassing is. Deze perceelgrens ligt dan op binnenteenlijn van de kade op het lokale maaiveldniveau. Het ruimtebeslag is dan in principe precies 60 meter achter deze binnenteenlijn.

Op grond van de werkelijk gerealiseerde situatie langs de boezemkade zal het waterschap te zijner tijd een leggerwijziging doorvoeren volgens bovenstaande principes. Daarbij zal altijd de actuele Keur leidend zijn.

Boezemkade

Het beheer van de boezemkade zal bestaan uit controle van de kwaliteit van de grasmat (op soortensamenstelling, soortenrijk en doorworteling). Het beleid van het waterschap met betrekking tot beweiding van regionale waterkeringen is hier van toepassing.

Na voltooiing van de kadeverbetering is de verzwaarde binnenberm van de kade berijdbaar voor licht onderhoudsmaterieel. Verkeersbelasting op de kruin is niet toegestaan.

Waterbergingsloot

Het beheer van de waterbergingsloot zal bestaan uit vegetatiebeheer van oevers en de watergang zelf, maar ook uit periodiek baggeren. Frequentie en periode worden nog uitgewerkt, evenals de wijze van afzet van materialen en in te zetten materieel. Het waterschap houdt rekening met de Flora- & faunawet (gedragscode).

Natuurvriendelijke oever boezem

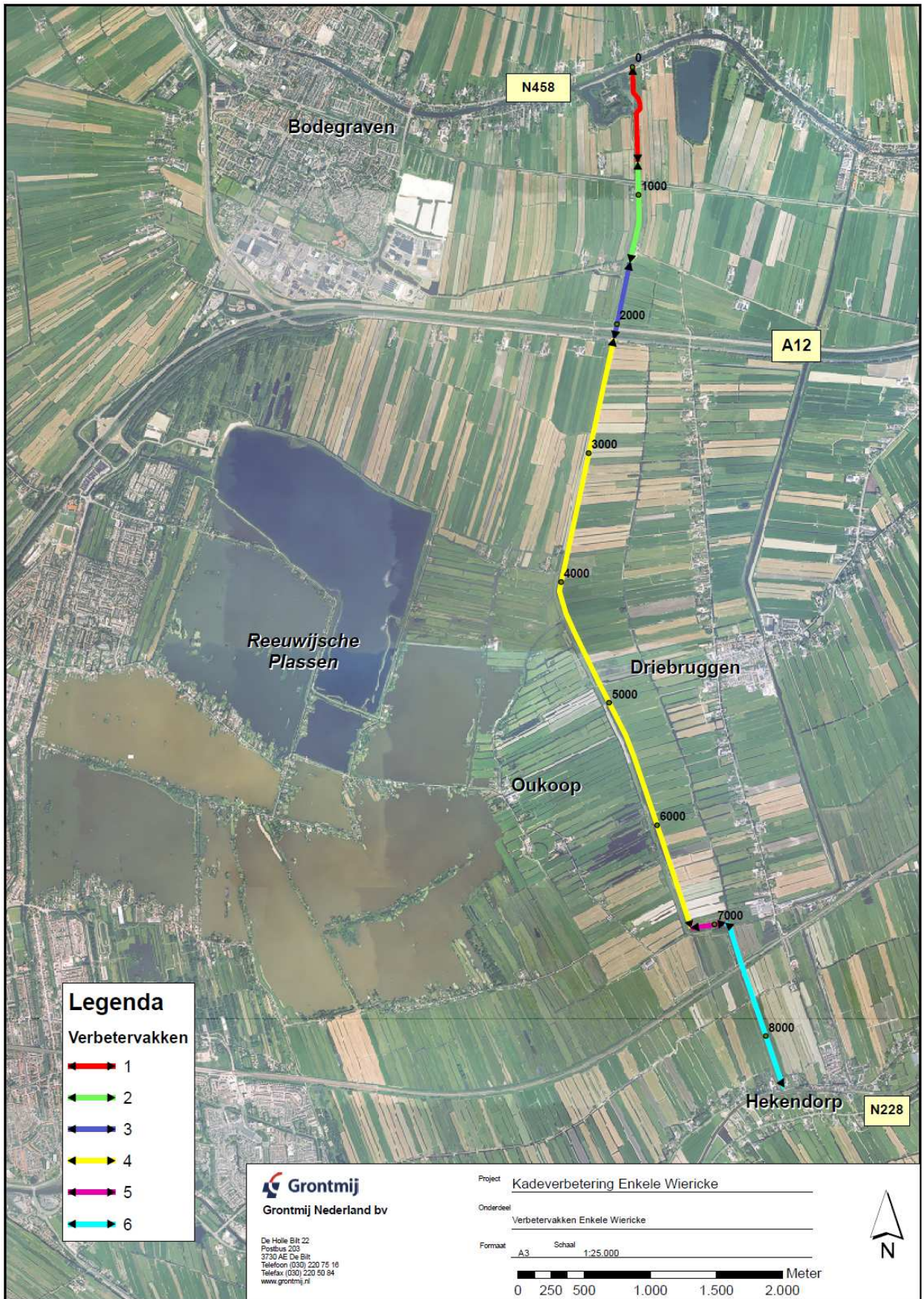
Het gewenste regime voor beheer en onderhoud van de natuurvriendelijke oever(s) in de boezem wordt nog uitgewerkt. Dit regime hangt direct samen met het nog op te stellen, definitieve ontwerp van deze natuurvriendelijke oever(s).

Frequentie en periode worden nog uitgewerkt, evenals de wijze van afzet van materialen en in te zetten materieel. Het waterschap houdt rekening met de Flora- & faunawet (gedragscode).

Bijlage 6

Kaart met indeling kadeverbetervakken

Betreft deelproject kadeverbetering voor oostelijke kade Enkele Wiericke

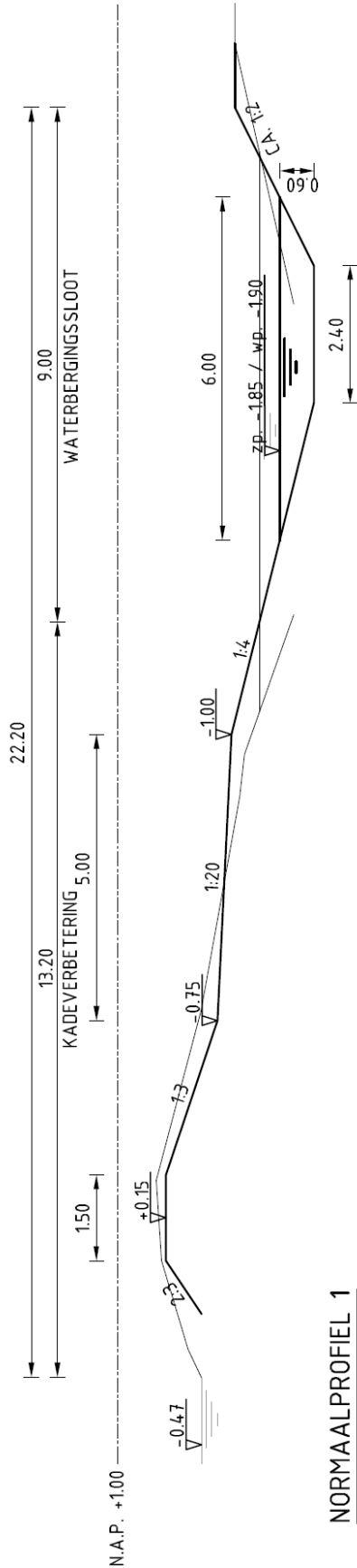

Bijlage 7

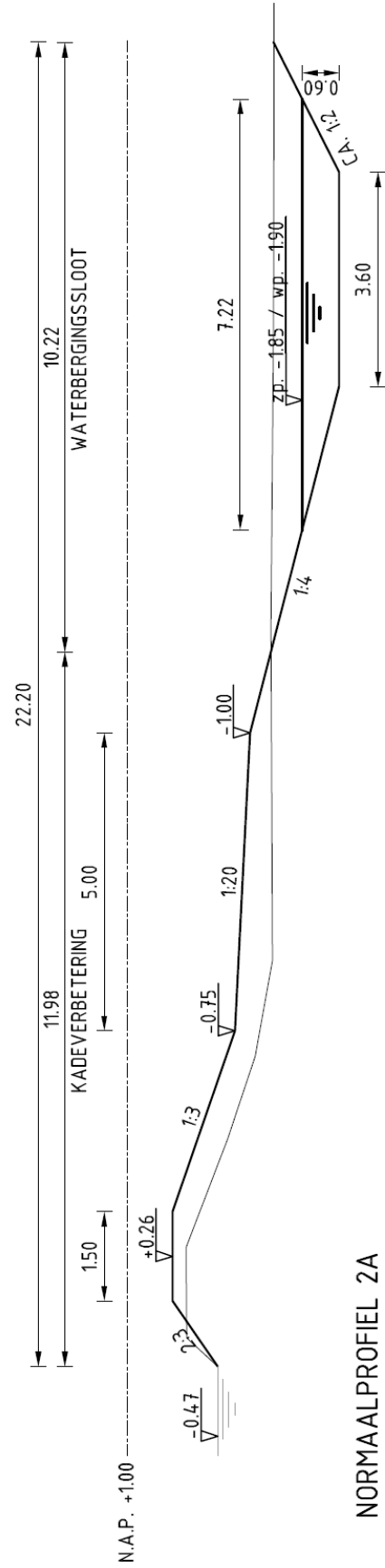
Dwarsprofielen van kadeverbetervakken

Betreft deelprojecten 'kadeverbetering' en 'waterbergingsloot' (zie ook bijlage 5)

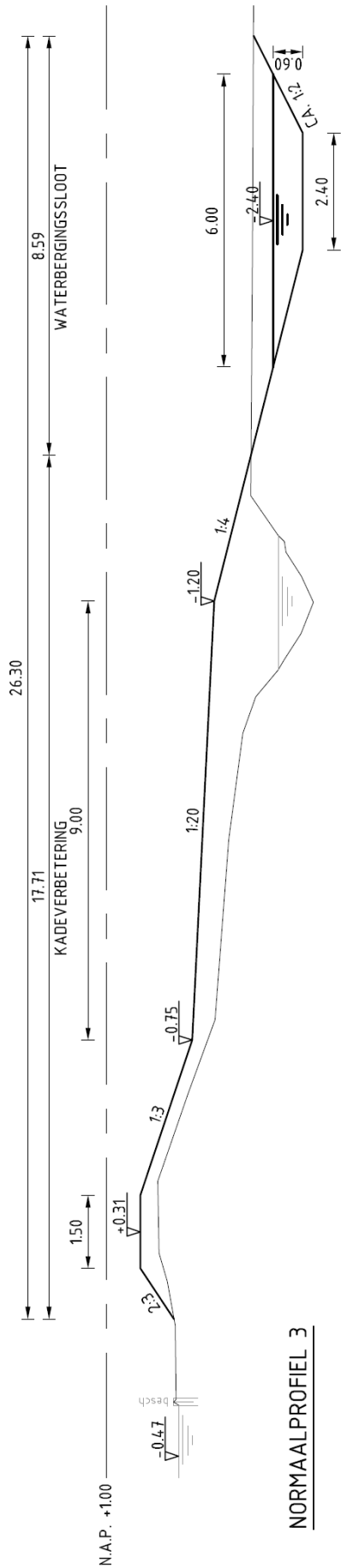
Verbetervak 1

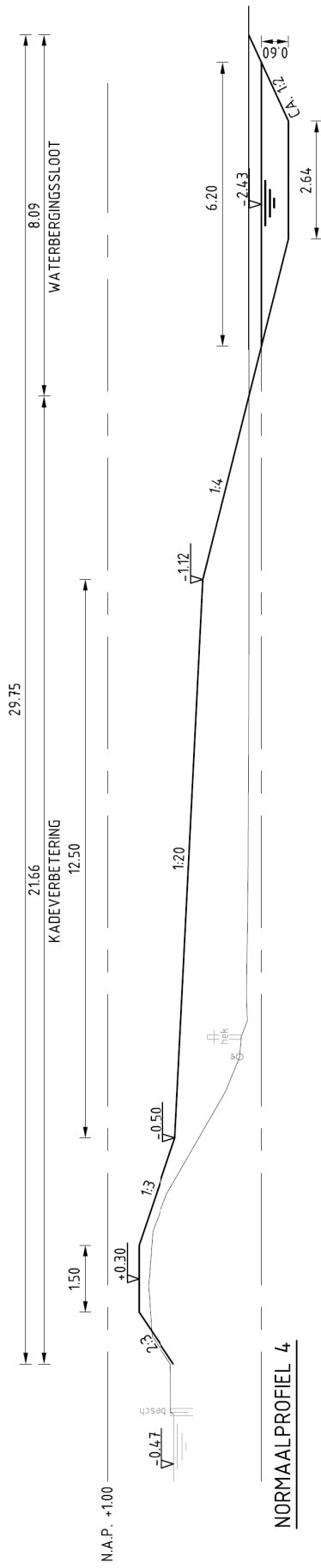
Verbetervak 2 (A en B)

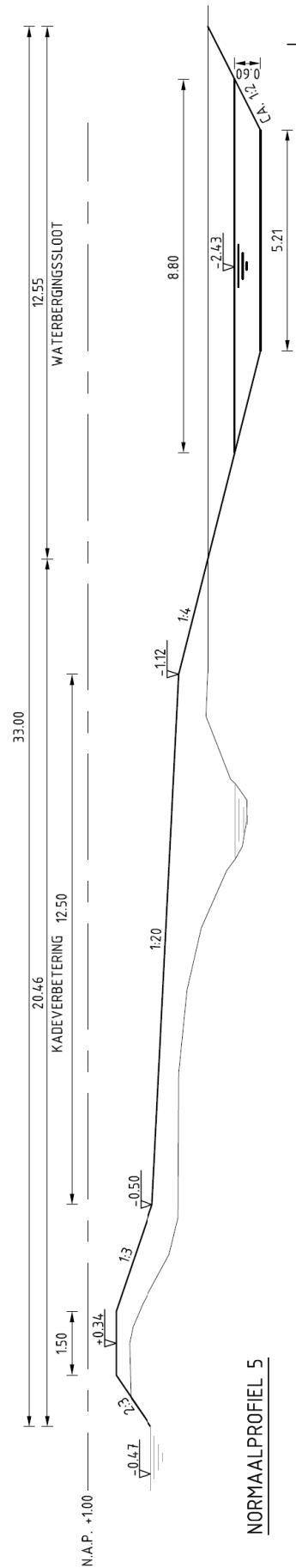
Verbetervak 3

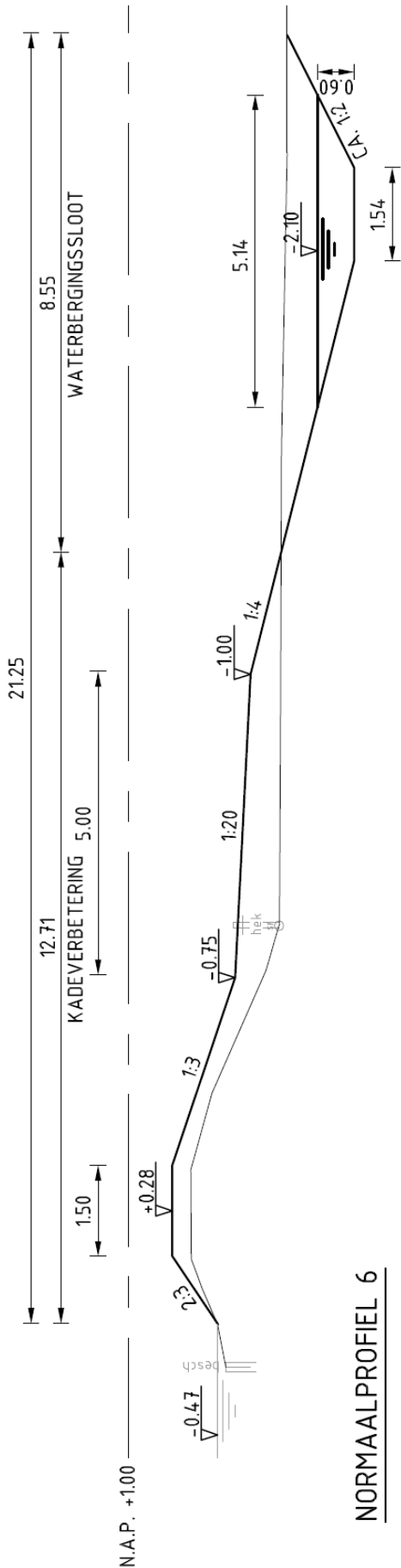
Verbetervak 4

Verbetervak 5

Verbetervak 6

Bijlage 8

Nader uit te werken locaties

Op diverse plekken langs de boezemkade sluit het aan te leggen kadeprofiel aan op een particulier woonerf, een spoorlijn, autosnelweg, brug of een andere afwijkende lokale situatie. Op enkele strekkingen zoals particuliere (woon)erven dienen specifieke maatregelen genomen te worden. Deze detaillering van het plan vindt momenteel plaats.

Zowel bij aansluitingen als over bijzondere strekkingen is maatwerk nodig om alle belangen, waaronder de kadeverbetering, technische en ruimtelijk goed in te passen. Het waterschap is voornemens om de betreffende grondeigenaren tijdig te betrekken bij de planvorming ter plaatse. In onderstaande tabellen staat een overzicht van de bedoelde aansluitingen en bijzondere strekkingen. Deze lijst zal in overleg met de grondeigenaren worden aangescherpt.

Tabel 1: Nader uit te werken aansluitingen van normaalprofielen

Km	Locatie		Normaalprofiel
0,00	Brug Weijpoort	Zuidzijde	1
0,13	Voetgangersbrug Fort Wierickerschans	Noord- en zuidzijde	1
0,88	Duiker spoorlijn Woerden-Bodegraven	Noordzijde	2
0,92	Duiker spoorlijn Bodegraven-Woerden	Zuidzijde	2
1,37	Erf boerderij Endelkade	Noordzijde	2
1,48	Erf boerderij Endelkade	Zuidzijde	3
1,62	Brug Boerderijweg	Noord- en zuidzijde	3
1,99	Viaduct rijksweg A12 Utrecht-Den Haag	Noordzijde	3
2,12	Viaduct rijksweg A12 Den Haag-Utrecht	Zuidzijde	4
4,81	Terrein HDSR Gemaal Lange Weide	Noordzijde	4
4,84	Brug Wierickepad	Zuidzijde	4
7,40	Duiker Negen Viertel	Noord- en zuidzijde	6
7,41	Duiker spoorlijn Utrecht - Gouda	Noordzijde	6
7,43	Duiker spoorlijn Gouda - Utrecht plus zinker gasleiding	Zuidzijde	6
7,69	Brug Tiendweg	Noord- en zuidzijde	6
8,31	Erf Goejanverwelle	Noordzijde	6

N.B. Km is afstand vanuit nulpunt bij Weijpoort / Zuidzijde (Oude Rijn)

Tabel 2: nader uit te werken bijzondere strekkingen van de kade

Km	Locatie	Bijzonderheid
1,37 - 1,48	Erf boerderij Endelkade	Grotendeels stalen damwand en boerderij dicht op kade
4,81 - 4,84	Terrein HDSR Gemaal Lange Weide en naastliggende brug Wierickepad	Deels damwand met spuiconstructie; terrein afgesloten met hoog hekwerk
7,08 - 7,12	Haakse bocht Enkele Wiericke ter hoogte van Prinsendijk	Aansluiting normaalprofielen 5 en 6 op bestaande brede poldersloten
8,31 - 8,40	Erf Goejanverwelle tot inlaat Hekendorp	Combinatie houten damwand en beschoeiing met tuinhuis en diverse oeverinrichting

N.B. Km is afstand vanuit nulpunt bij Weijpoort / Zuidzijde (Oude Rijn)

Bijlage 9

Kaart peilgebieden ten oosten van Enkele Wiericke

Bijlage 10

Kadastrale situatietekeningen integraal plan

Ruimtebeslag deelprojecten kadeverbetering en waterbergingsloot

9 tekeningbladen met status concept 3 d.d. 28-2-2012:

Situatie schaal 1:1.000
Normaalprofielen schaal 1:100

LOS BIJGEVOEGD

Voor topografische situatie met bladindeling zie ommezijde